

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา
กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล

ผู้ศึกษา นางสาวชุติมฉาน นุ่มดี **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม **ปีการศึกษา** 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสตูล ปีการศึกษา 2546 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสตูล จำนวน 325 ตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อศึกษาต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ต้นทุนเฉลี่ยและต้นทุนรวม

ผลการศึกษาพบว่า (1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม เท่ากับ 17,872,731.87 บาท (2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลรวม เท่ากับ 23,577,662 บาท (3) ต้นทุนทางตรงของสถาบันรวม เท่ากับ 6,108,532.68 บาท และ (4) ต้นทุนทางอ้อมของสถาบันรวม เท่ากับ 45,812.64 บาท ซึ่งผลจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล ปีการศึกษา 2546 จำนวน 449 คน ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 47,604,559.19 บาท ซึ่งต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลมีค่าสูงที่สุด คือ 23,577,662 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 49.52 ของต้นทุนทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ (1) สถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบถึงมูลค่าของความสูญเสียที่เกิดขึ้นเมื่อมีฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาหรือเมื่อนักศึกษาออกกลางคัน (2) สถานศึกษาต้องมีมาตรการในการให้คำแนะนำ ดูแล และติดตามนักศึกษาอย่างใกล้ชิด

คำสำคัญ ต้นทุนทางเศรษฐกิจ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำหัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้ง
จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่งานการเงิน งานบัญชี งานทะเบียน และงานหลักสูตร ของ
วิทยาลัยเทคนิคสตูลที่ได้ให้ความสะดวกในการเก็บข้อมูล คุณนภาพร ถิ่นไทรงาม อาจารย์สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา และขอขอบคุณอาจารย์พิเศษ
คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคสตูล ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการใช้โปรแกรมการวิเคราะห์
ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. จุฑาทิพย์ มณีพงษ์ กรรมการสอบ
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ตลอดจนอาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
เพื่อนนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำการศึกษาครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณา
ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ชุติมณฑน์ นุ่มดี

พฤษภาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน	11
แนวคิดต้นทุนทางการศึกษา.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
รูปแบบการวิจัย	22
ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	30
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	30
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ตอนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการค้นพบ	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	39
สรุปการวิจัย	39
อภิปรายผล	41
ข้อเสนอแนะ.....	43
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	48
ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	49
ข ข้อมูลวิทยาลัยเทคนิคสตูล	51
ค รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้	59
ง อัตราการเก็บเงินบำรุงการศึกษาและอัตราค่าเสื่อมราคา.....	62
จ การคำนวณค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลต่อหัว.....	67
ประวัติผู้ศึกษา.....	93

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 งบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.....	2
ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละของผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้.....	3
ตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละของผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของ วิทยาลัยเทคนิคสตูล	4
ตารางที่ 3.1 แสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	24
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	30
ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา	31
ตารางที่ 4.3 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อหัวต่อปี	32
ตารางที่ 4.4 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา.....	34
ตารางที่ 4.5 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา.....	36
ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนสถาบัน	37

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
--------------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การลงทุนทางการศึกษาเป็นการลงทุนสร้างสมทุนมนุษย์ (Human capital) (รังสรรค์ ธาระพรพันธ์ 2519: 1) ซึ่งผู้ลงทุนอาจจะเป็นบุคคลหรือรัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่ง หนึ่งของประเทศไทยกล่าวได้ว่ารัฐได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ในช่วง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535- พ.ศ. 2539) ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2542: 2) และได้ขยายการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสู่ระดับอำเภอเพิ่มขึ้นเพื่อผลิตกำลังคนระดับต้น (ช่างฝีมือ) และกำลังคนระดับกลาง (ช่างฝีมือ) ออกสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและบริการที่จำเป็นต้องใช้กำลังคนระดับอาชีวศึกษา (มัทนา พนานิรามย์และคณะ 2543: 58) สำหรับสาขาบริการที่มีการจ้างงานเพิ่มมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวและการโรงแรมโดยเพิ่มจาก 1.6 ล้านคน ในปี 2541 เป็น 2.1 ล้านคน ในปี 2545 หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.2 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2546: 34) ปัจจุบันรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ได้กำหนด บทบาทหน้าที่ของรัฐไว้ว่าต้องให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนอย่างน้อย 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ดังนั้นเมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาพุทธศักราช 2542 มีผลบังคับใช้ กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ให้บริการจัดการศึกษาแก่ประชาชนจึงได้รับจัดสรรงบประมาณในวงเงินที่สูงขึ้น (ดังตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 งบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

ปีงบประมาณ	วงเงินงบประมาณ (ล้านบาท)	งบประมาณ กระทรวงศึกษาธิการ (ล้านบาท)	การเปลี่ยนแปลงของ งบประมาณ การศึกษาเทียบกับปี ที่ผ่านมา
2542	825,000	151,579.80	2.0
2543	860,000	159,141.50	4.9
2544	910,000	160,864.20	1.1
2545	1,023,000	162,428.00	1.0

ที่มา : สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตาม
กระทรวง สารสนเทศออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 20 มีนาคม 2547 จาก
[http:// www.bb.go.th/](http://www.bb.go.th/)

จากตารางที่ 1.1 พบว่า ปี งบประมาณ 2543 รัฐได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2542 เนื่องจากรัฐต้องจ่ายเงินอุดหนุนต่อหัวให้กับสถานศึกษาที่ให้บริการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับประถมศึกษา- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) ขณะที่รัฐให้ความสำคัญกับการลงทุนทางการศึกษา ด้านสถานศึกษาประสบกับปัญหาการออกกลางคัน หรือการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาก่อนที่จะเรียนจบตามหลักสูตรเป็นจำนวนมาก สำหรับการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับประกาศียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดกรมอาชีวศึกษามีอัตราการออกกลางคันมากที่สุด คือร้อยละ 21.30 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539: 81 – 83) ซึ่งอัตราการออกกลางคันที่ใช้ในการศึกษา ดังกล่าวไม่ได้คิดจากจำนวนนักเรียนในปีการศึกษาเดียวกันทั้งหมด แต่เป็นการติดตามการเลื่อนชั้นการออกกลางคันของนักเรียนแต่ละรุ่น โดยเริ่มตั้งแต่รับเข้าเรียนจนกระทั่งนักเรียนในรุ่นดังกล่าวจบการศึกษาตามหลักสูตร

จากการรวบรวมจำนวนผู้ที่ฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ปีการศึกษา 2542 2543 และ 2544 (ดังตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 จำนวนและร้อยละของผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ปีการศึกษา 2542 – 2544

สถาบัน การ อาชีวศึกษา	ปีการศึกษา								
	2542			2543			2544		
	จำนวน	พ้น	คิด	จำนวน	พ้น	คิด	จำนวน	พ้น	คิด
	นักศึกษา	สภาพ	เป็น	นักศึกษา	สภาพ	เป็น	นักศึกษา	สภาพ	เป็น
	ทั้งหมด		ร้อยละ	ทั้งหมด		ร้อยละ	ทั้งหมด		ร้อยละ
	(คน)	(คน)	ละ	(คน)	(คน)	ละ	(คน)	(คน)	ละ
ภาคใต้ 1 ^ก	17,402	908	5.21	17,115	795	4.64	16,414	1,026	6.25
ภาคใต้ 2 ^ข	26,286	1,395	5.30	27,825	1,417	5.09	28,098	1,277	4.54
ภาคใต้ 3 ^ค	23,052	1,146	4.97	22,748	1,063	4.67	24,094	1,252	5.19
ภาคใต้ 4 ^ด	28,450	1,604	5.63	28,573	1,583	5.54	29,085	1,855	6.37
ภาคใต้ 5 ^ฉ	14,521	1,304	8.98	15,320	844	5.50	15,558	956	6.14
รวม	109,711	6,357	6.01	111,581	5,702	5.08	113,469	6,366	5.69

ที่มา : กรมอาชีวศึกษา (2542) (2543) (2544)

ข้อมูล ครู-อาจารย์ และนักเรียน – นักศึกษา สถานศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาศึกษาภาคใต้

สงขลา ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้

หมายเหตุ (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) ภาคผนวก

จากตารางที่ 1.2 พบว่าจำนวนผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ปีการศึกษา 2542 2543 2544 มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 6,357 5,702 6,366 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.01 5.08 5.69 ตามลำดับ โดยคิดจากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา ในช่วงเวลาดังกล่าวสถานศึกษา ไม่เก็บค่าเล่าเรียนจากผู้เรียนในระดับ ปวช. โดยรัฐเป็นผู้จ่ายเงินอุดหนุนต่อหัวให้แก่สถานศึกษา ทำให้ ปีการศึกษา 2543 จำนวนผู้พ้นสภาพลดลงจากปีการศึกษา 2542 ร้อยละ 0.93 แต่ปี การศึกษา 2544 จำนวนผู้พ้นสภาพกลับเปลี่ยนแปลงเพิ่มจาก ปีการศึกษา 2543 ร้อยละ 0.69 ซึ่ง การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษานอกจากจะเกิดความสูญเสียต่อตัวนักศึกษาและครอบครัวแล้วย่อม ส่งผลเสียเงินงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้แก่สถานศึกษาด้วย

วิทยาลัยเทคนิคสตูล เป็นสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีส่วนร่วมในการผลิตกำลังคน ด้านช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และคหกรรม ในระดับช่างฝีมือ หรือช่างเทคนิค ในช่วงเวลาที่ผ่านมาก็ประสบปัญหาการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเช่นเดียวกับ สถานศึกษาอื่นและจำนวนของผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาก็มีแนวโน้มสูงขึ้น โดยดูข้อมูลนักศึกษา ปีการศึกษา 2543 – 2546 พบว่า มีจำนวนผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา 297 163 382 และ 449 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.01 6.03 16.40 และ 17.51 ตามลำดับ โดยคิดจากจำนวนนักศึกษา ทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา (ดังตารางที่ 1.3)

ตารางที่ 1.3 จำนวนและร้อยละของการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2543-2546

ปีการศึกษา	จำนวน นักศึกษาทั้งหมด (คน)	จำนวนผู้พ้นสภาพการ เป็นนักศึกษา (คน)	คิดเป็นร้อยละ ของนักศึกษา ทั้งหมด
2543	2,696	297	11.01
2544	2,702	163	6.03
2545	2,328	382	16.40
2546	2,564	449	17.51

ที่มา : กรมอาชีวศึกษา (2542) (2543) (2544)

ข้อมูล ครู-อาจารย์ และนักเรียน – นักศึกษา สถานศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาศึกษาภาคใต้
สงขลา ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้

การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ก่อนจบหลักสูตรย่อมก่อให้เกิดความสูญเสียต่อบุคคล และสถานศึกษา อาทิ สูญเสียเวลาที่ใช้ในการศึกษา สูญเสียค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในขณะที่เป็น นักศึกษา สูญเสียค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการจัดการศึกษา ความสูญเสียด้านสภาพจิตใจของผู้ฟื้นฟูสภาพ และครอบครัว ตลอดจนค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นต่อสังคมในการผลิตสินค้าและค่าเสียโอกาสในการทำงานของบุคคลในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษา ด้วยความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะดำเนินการวิจัยเรื่อง ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายซึ่งจะเป็น ประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขปัญหาของหน่วยงานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อคำนวณต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนสถาบันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดจากการ ฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 ต้นทุนทางเศรษฐกิจ ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้จากการศึกษางานวิจัยและเอกสาร ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนได้ 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

3.1.1 ต้นทุนส่วนบุคคล (*private cost*) แบ่งได้ 2 ชนิด คือ ต้นทุนทางตรงและ ต้นทุนทางอ้อม

1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (*private direct cost*) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ บุคคลได้จ่ายเป็นตัวเงิน (*explicit cost*) ได้แก่ ค่าศึกษาเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

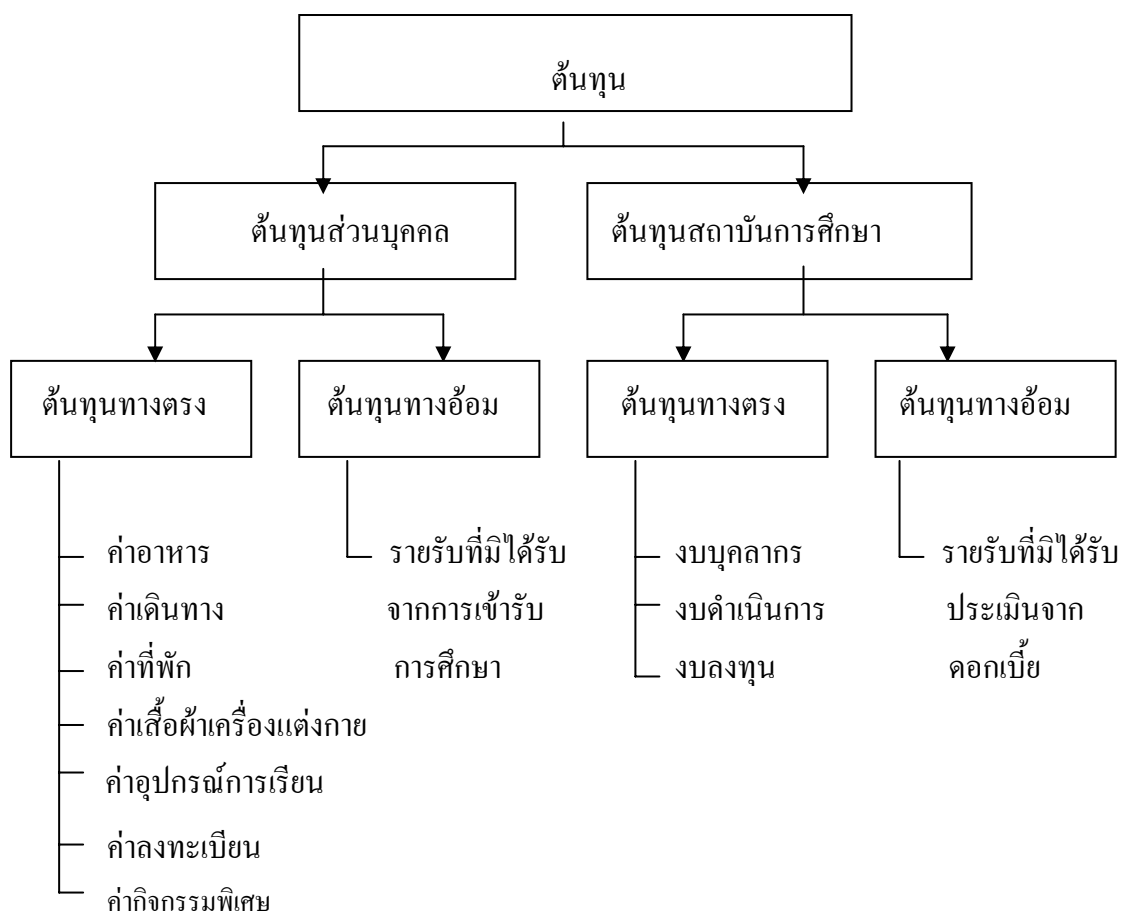
2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (*private indirect cost*) หมายถึงค่าใช้จ่ายที่ บุคคลมิได้จ่ายจริง (*implicit cost*) แต่ประเมินเป็นต้นทุนโดยใช้แนวคิดจากค่าเสียโอกาสของการ ใช้ทรัพยากรในการผลิต เรียกอีกอย่างว่าต้นทุนค่าเสียโอกาส (*opportunity cost*) หมายถึง รายรับ ที่มีได้จากการทำงานเนื่องจากต้องใช้เวลาในการศึกษา

3.1.2 **ต้นทุนสถาบัน (institute cost)** แบ่งได้ 2 ชนิดคือ ต้นทุนทางตรงและ ต้นทุนทางอ้อม ดังต่อไปนี้

1) **ต้นทุนทางตรงของสถาบัน (institute direct cost)** หมายถึง ค่าใช้จ่าย ที่สถานศึกษาใช้ไปเพื่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วย (1) งบบุคลากร (2) งบดำเนินการ (3) งบการลงทุน

2) **ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน (institute indirect cost)** หรือต้นทุนค่าเสีย โอกาสของสถาบันการศึกษาโดยประเมินจากมูลค่าของรายรับที่มีได้จากการนำเงินงบประมาณ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงของสถาบันใช้ไปสำหรับการจัดการศึกษาในที่นี่ประเมินจากมูลค่าของ ดอกเบี้ยที่ควรจะได้รับถ้าหากนำเงินดังกล่าวไปฝากธนาคาร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษา ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคสตูลประจำปีการศึกษา 2546 มีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

4.1 ต้นทุนส่วนบุคคล ประกอบด้วย

4.1.1 ต้นทุนทางตรง

4.1.2 ต้นทุนทางอ้อม

4.2 ต้นทุนสถาบัน ประกอบด้วย

4.2.1 ต้นทุนทางตรง

4.2.2 ต้นทุนทางอ้อม

5 แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ได้จาก 2 แหล่งข้อมูลดังนี้

5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคลที่ใช้ในระหว่างการศึกษาของนักศึกษา

5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมข้อมูลจาก งานทะเบียน งานการเงิน งานบัญชี งานวางแผนและงบประมาณ ของวิทยาลัยเทคนิคสตูล

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

6.1 การคำนวณต้นทุนของสถาบันการศึกษา

เนื่องจากระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของปีการศึกษาไม่ตรงกับปีงบประมาณ โดยปีการศึกษา 2546 เริ่ม 1 พฤษภาคม 2546 สิ้นสุด 30 เมษายน 2547 ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวจะคาบเกี่ยวกับปีงบประมาณ 2546 จำนวน 5 เดือน (พฤษภาคม – กันยายน 2546) และ ปีงบประมาณ 2547 จำนวน 7 เดือน (ตุลาคม 2546- เมษายน 2547) เพื่อให้สอดคล้องกับปีการศึกษา จำต้องปรับรายจ่ายของสถาบันการศึกษาที่รัฐจัดสรรให้โดยใช้สูตรดังนี้ (ธีระชัย ปุณณะโชติ และคณะ)

งบประมาณรายจ่ายปีการศึกษาที่ $N = 5/12$ ของงบประมาณปี $N + 7/12$ ของงบประมาณปี $N+1$

งบประมาณรายจ่ายปีการศึกษา 2546 = $5/12$ งบประมาณปี 2546 + $7/12$ ของงบประมาณปี 2547

และกำหนดให้มีรายจ่ายถ้วนเฉลี่ยต่อเดือนเท่ากัน

6.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการคำนวณรายจ่ายของนักศึกษา เนื่องจากแต่ละปีการศึกษาจะมีช่วงเวลาปิดภาคเรียน ฉะนั้นเพื่อให้การคำนวณรายจ่ายใกล้เคียงกันกับความเป็นจริงมากที่สุดจึงกำหนดให้นักศึกษาใช้เวลาในสถานศึกษา เฉลี่ยปีละ 10 เดือน

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 ต้นทุนทางเศรษฐกิจ (economic cost) หมายถึง ต้นทุนส่วนบุคคลทางตรงและทางอ้อมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสตูลที่เกิดขึ้นระหว่างการศึกษาระหว่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและต้นทางตรงและทางอ้อมของวิทยาลัยเทคนิคสตูลที่ใช้จ่ายไปเพื่อการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2546

7.2 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ประจำปีการศึกษา 2546 ที่ศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

7.3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เรียกชื่อย่อว่า “ปวช.” หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังจากหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อโดยใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตร 3 ปี

7.4 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เรียกชื่อย่อว่า “ปวส.” หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลังจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ “ปวช” หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อโดยใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตร 2 ปี

7.5 สาขาวิชา หมายถึง การแบ่งกลุ่มวิชาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ. 2545 (ปรับปรุง 2546) และโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 พ.ศ. 2546

7.6 การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา หมายถึง การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาของ วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

7.6.1 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าเกณฑ์

7.6.2 ลาออก

7.6.3 ถึงแก่กรรม

7.6.4 ขาดเรียนหรือขาดฝึกอาชีพติดต่อกันเกิน 15 วัน

7.6.5 ต้องโทษคดีอาญา

7.7 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (private direct cost) หมายถึงค่าใช้จ่ายที่นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูลได้จ่ายเป็นต้นทุนทั้งที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าลงทะเบียน ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่ากิจกรรมพิเศษ

7.8 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (private indirect cost) หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) หมายถึง รายรับที่บุคคลเสียสละไปมิได้รับเนื่องจากต้องใช้เวลาดังกล่าวเพื่อ การศึกษา

7.9 ต้นทุนทางตรงของสถาบัน (institute direct cost) หมายถึงค่าใช้จ่ายที่ วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ได้จ่ายเป็นต้นทุนเพื่อให้บริการการจัดการศึกษา ประกอบด้วย งบบุคลากร งบการดำเนินงาน และ งบลงทุน

7.10 งบบุคลากร ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าจ้างชั่วคราว

7.11 งบการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ เงินอุดหนุนและงบกลาง

7.12 งบลงทุน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ โดยใช้ค่าเสื่อมราคาในการคำนวณค่าใช้จ่ายตามประเภทของครุภัณฑ์

7.13 ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน (institute indirect cost) หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) หมายถึง รายรับที่สถาบันการศึกษาเสียสละไปมิได้รับเนื่องจากต้องนำเงิน งบประมาณไปเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 การศึกษาด้านทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมของบุคคลและสถาบันการศึกษา

8.2 นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายและการวางแผนการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในบทนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน ส่วนที่ 1 กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน ส่วนที่ 2 กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษา และส่วนที่ 3 กล่าวถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน

ทฤษฎีที่นำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้ คือ ทฤษฎีต้นทุนซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ต้นทุนทางบัญชี (accounting cost) หรือต้นทุน (cost) โดยทั่วไป และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (economic cost) ดังนี้

1.1 ต้นทุนทางบัญชี (accounting cost) หรือต้นทุน (cost) โดยทั่วไป มีผู้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

จรัส สุวรรณมาลา (2538: 4) กล่าวว่า ต้นทุน (cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สิ้นเปลืองไปอันเนื่องมาจากการผลิตสินค้าหรือบริการ

นราทิพย์ ชูติวงศ์ (2540: 7) กล่าวว่า ต้นทุนทางบัญชี (accounting cost) หมายถึง ต้นทุนที่แลเห็นได้ชัดว่าจ่ายออกไปจริง ๆ (explicit cost)

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540: 78) กล่าวว่า ต้นทุนทั่วไปหรือต้นทุนทางบัญชี หมายถึงค่าใช้จ่ายที่เสียไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งเป็นต้นทุนที่เห็นได้ชัดแจ้ง (explicit cost) หรือเป็นต้นทุนทางตรง (direct cost)

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (2542: 82) กล่าวว่า ต้นทุน (cost) หมายถึง มูลค่าของปัจจัยการผลิตที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ ส่วนต้นทุนทางบัญชี หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่สามารถแสดงหลักฐานเพื่อบันทึกบัญชีได้ซึ่งส่วนใหญ่มีการจ่ายจริงเป็นตัวเงิน

1.2 ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (economic cost) มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

นราทิพย์ ชุตินวงศ์ (2540: 7-8) กล่าวว่า ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ต้นทุนทุกชนิดทุกประเภทที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจไม่ว่าจะมีการจ่ายออกไปจริงหรือไม่ก็ตาม ต้นทุนที่มีได้จ่ายจริงเกิดขึ้นเมื่อเจ้าของธุรกิจได้นำทรัพยากรในส่วนที่เป็นของตนเข้าไปใช้ในการผลิต เช่น นำเงินทุนของตนเองมาลงทุนซึ่งในทางปฏิบัติได้มีการคิดค่าใช้จ่ายให้กับปัจจัยการผลิต จึงไม่ปรากฏรายจ่ายในบัญชีต้นทุนของหน่วยธุรกิจ ฉะนั้นในแง่ทางเศรษฐศาสตร์ ปัจจัยใดที่มีส่วนร่วมในการผลิตจะต้องได้รับค่าตอบแทนและถือเป็นต้นทุนของการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ เพราะเมื่อได้นำทรัพยากรนั้น ๆ มาใช้ในทางหนึ่งย่อมหมดโอกาสที่จะนำทรัพยากรไปใช้ในทางอื่น ต้นทุนของการใช้ปัจจัยที่เจ้าของมิได้จ่ายออกไปจริง ๆ (implicit cost) นี้สามารถคิดได้จากต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost)

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540: 78) กล่าวว่า ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ เป็นต้นทุนซึ่งมิได้จ่ายจริงแต่ถือว่าเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งซึ่งต้องประเมิน ต้นทุนนี้มองเห็นไม่ชัดเจน (implicit cost) ซึ่งสามารถคำนวณได้จาก ค่าเสียโอกาส (opportunity cost) หรือเรียกว่า ต้นทุนทางอ้อม (indirect cost)

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคน (2542: 82) กล่าวว่า ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์เรียกว่า ต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่าสูงสุดที่ต้องสละไป (the best alternative foregone) ซึ่งต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ แบ่งเป็นต้นทุนชัดเจน (explicit cost) ซึ่งเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้น และมีการจ่ายเป็นตัวเงิน เช่น ค่าจ้าง ค่าวัสดุคูป เป็นต้น และต้นทุนแอบแฝง (implicit cost) เป็น ต้นทุนที่เกิดขึ้นแต่ไม่ได้จ่ายเป็นตัวเงิน เช่น การผลิตที่ตนเองเป็นเจ้าของคนเดียวไม่มีการจ่ายค่าจ้างแรงงานให้แก่ตนเอง

สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2545: 155) กล่าวว่า ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง (explicit cost) หรือต้นทุนทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจริง (implicit cost) ซึ่งค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจริงนี้สามารถวัดออกมาได้ในรูปของตัวเงิน โดยนำความคิดด้าน ต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) มาใช้วิเคราะห์

สรุปต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์เกิดจากผลรวมของต้นทุนทางบัญชีหรือต้นทุนที่ได้จ่ายจริงเป็นตัวเงินและต้นทุนที่มีได้จ่ายจริงโดยประเมินจากค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากรในการผลิต

2. แนวคิดต้นทุนทางการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ศึกษาเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของต้นทุนทางการศึกษา ส่วนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนทางการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.1 การจำแนกประเภทของต้นทุนทางการศึกษา จากการศึกษางานวิจัยและเอกสารวิชาการมีผู้จำแนกต้นทุนทางการศึกษา ไว้ดังนี้

รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ (2519) จำแนกต้นทุนทางการศึกษาได้ 2 ประเภท คือ ต้นทุนส่วนที่บุคคลเป็นผู้รับภาระกับต้นทุนส่วนที่สถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้บริการจัดการศึกษาเป็นผู้รับภาระ ทั้งที่อยู่ในรูปของตัวเงินซึ่งเป็นต้นทุนทางตรงและค่าเสียโอกาส

เทียนฉาย กิระนันท์ (2530) กล่าวว่าผู้ที่มีส่วนร่วมในการเสียค่าใช้จ่ายทางการศึกษามี 2 ฝ่าย คือ บุคคลผู้เรียนและสังคม สืบเนื่องจากการศึกษาเป็นสินค้าสาธารณะนอกจากจะส่งผลต่อบุคคลแล้วยังมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นหรือสังคม (รัฐ) ด้วย ฉะนั้นควรจะมีส่วนร่วมในการเสียค่าใช้จ่ายทั้งสองฝ่าย

ทบทวมหาวิทยาลัย (2530) (อ้างใน ปิณิต สุภากุล จิระ บุรีคำ และศุภโชค โภยคุลย์ 2542) ได้แบ่งต้นทุนทางการศึกษาออกเป็น 3 ประเภท คือ (1) ค่าใช้จ่ายของรัฐจากเงินงบประมาณรายได้ของมหาวิทยาลัยและเงินบริจาค (2) ค่าใช้จ่ายส่วนของนิสิตทั้งค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (3) ค่าเสียโอกาสหรือค่าใช้จ่ายทางอ้อมของนิสิตหมายถึง รายได้ที่นิสิตนักศึกษาต้องเสียไประหว่างการเรียนแทนการทำงาน

จากแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนและแนวคิดต้นทุนทางการศึกษาที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการศึกษาในครั้งนี้แบ่งต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษาได้ 2 ประเภท คือ ต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนสถาบันซึ่งต้นทุนทั้งสองประเภทสามารถแบ่งได้เป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาด้านทุนลักษณะดังกล่าวแล้วดังต่อไปนี้

2.1.1 ต้นทุนส่วนบุคคล (private cost) ประกอบด้วยต้นทุนทางตรง(direct costs) และต้นทุนทางอ้อม (indirect cost)

1) *ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (direct private cost)* หมายถึงค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่นักศึกษาได้จ่ายเป็นตัวเงินในระหว่างที่กำลังศึกษา ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาไว้แล้วดังนี้

รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ (2519) ได้กล่าวถึงภาระรายจ่ายด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะว่า เป็นการคำนวณต้นทุนที่ผู้รับบริการการศึกษาได้จ่ายไปจริง ๆ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเดินทาง

เทียนฉาย กิระนันท์ (2530: 58) ได้ศึกษาเรื่องการลงทุนทางการศึกษาในประเทศไทย สำหรับ ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่บุคคลหนึ่ง ๆ ยอมเสียเป็นค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าหนังสือ และอากรวมถึงค่าอาหารและที่พัก หรือเรียกว่าต้นทุนชัดเจน (explicit cost)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ศึกษาต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลจากค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) ได้ทำการศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภูมิศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ ในส่วนต้นทุนทางตรงของนักศึกษา คือต้นทุนที่นักศึกษารับภาระ ประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ค่าตำรา วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

Perlman (1973) (อ้างใน ปิณิต สุภากุล จิระ บุรีคำ และสุภโชค โกยกุลย์ 2542) ศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลจากรายจ่าย ค่าอาหาร ค่าเล่าเรียน ค่าพักผ่อน ค่าเดินทางและค่ากิจกรรม

Woodhall และBlaug (1971) อ้างใน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539) กล่าวว่าต้นทุนทางตรงในแง่ส่วนบุคคล คือต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวเพื่อการศึกษา อันได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการเรียนที่หักลบเงินทุนการศึกษาออกแล้ว ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน และค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่น ๆ

2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (indirect private cost) หรือต้นทุนค่าเสียโอกาส (opportunity cost) หมายถึงต้นทุนที่มีได้จ่ายเป็นตัวแทน แต่สามารถประเมินได้จากค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากร แนวคิดดังกล่าวมีผู้ศึกษาไว้แล้วดังนี้

รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ (2519: 236) ได้กล่าวถึงเฉพาะการศึกษา ระดับอุดมศึกษาว่าเป็นค่าเสียโอกาส (opportunity cost) ของนิสิตซึ่งเกิดจากรายได้อันพึงได้หากเลือกทำงานแทนที่จะเลือกเรียน (foregone earning) โดยยึดอัตราเงินเดือนในภาครัฐบาลเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

เทียนฉาย กิระนันท์ (2530) ได้ศึกษาการลงทุนทางการศึกษาในประเทศไทย กล่าวว่าต้นทุนทางอ้อมหมายถึง รายได้ที่เสียสละไปจากการใช้เวลาไปในการศึกษา ซึ่งเรียกว่า ต้นทุนภายใน (implicit cost)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ให้ความหมายไว้ว่า เป็น รายได้หลังหักภาษีที่เสียไปเนื่องจากการศึกษาต่อแทนการเข้าทำงาน

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) ศึกษาต้นทุนทางอ้อมจากรายได้ที่สูญเสียไปจากการ ทำงาน โดยเหตุที่ต้องศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยโดยคิดจากสมการรายได้ที่หักภาษีแล้ว

Woodhall และ Blaug อ้างใน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539) กล่าวว่าคือต้นทุนที่เกิดจากการเสียโอกาสของบุคคลที่เข้าศึกษาต่อแทนที่จะออกไปประกอบอาชีพ และมีรายได้ (earning foregone)

Mark Blaug (1971) อ้างใน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539) กล่าวว่า ต้นทุนค่าเสียโอกาสในแง่บุคคล หมายถึงรายได้ที่บุคคลควรจะได้รับแต่ไม่ได้รับเนื่องจาก ต้องเสียสละเวลาเรียนหนังสือ

2.1.2 ต้นทุนสถาบัน (institute cost) ประกอบด้วยต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม ดังนี้

1) ต้นทุนทางตรงสถาบัน (institute direct cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ สถานศึกษาได้จ่ายไปในรูปของตัวเงิน เพื่อการจัดการศึกษา แนวคิดดังกล่าวมีผู้ศึกษาไว้แล้วดัง ต่อไปนี้

รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ (2519: 233) กล่าวในส่วนของ การคำนวณต้นทุนการจัดการ การศึกษาระดับอุดมศึกษาว่า คำนวณจากรายจ่ายของรัฐบาลซึ่งเป็นเงินที่ได้มาจากภาษีอากรที่ ประชาชนจ่ายและเงินที่สถาบันการศึกษาได้รับจากการบริจาคจากประชาชน

เทียนฉาย กิระนันท์ (2530: 59) ต้นทุนทางตรงของสถาบันการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินของรัฐหรือสังคม(มาจากเงินภาษี) ที่ใช้ในการจัดบริการทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) กล่าวว่า ต้นทุนทางตรงทาง สังคม ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดำเนินการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าจ้าง ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา หรือค่าเสีย โอกาสในการใช้ที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) ศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการการลงทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีและคณะเศรษฐศาสตร์ได้วิเคราะห์ต้นทุนในแง่สังคม (direct social costs) จากต้นทุนดำเนินการและต้นทุนด้านทรัพย์สินที่จ่ายจากเงินงบประมาณ

Perlman (1973) กำหนดต้นทุนจากค่าใช้จ่ายที่ชุมชนจ่ายให้แก่การศึกษา อาทิ การก่อสร้าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ เงินเดือนครู อาจารย์ การโรง เป็นต้น

Woodhall และ Blaug กล่าวว่า เป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรของสังคมส่วนรวม อันได้แก่ ต้นทุนดำเนินการ (recurrent cost) ซึ่งประกอบด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

2) ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน (*institute indirect cost*) หรือค่าเสียโอกาสในแง่สังคม หมายถึงต้นทุนของสถานศึกษาที่มีได้จ่ายจริงแต่สามารถประเมินจาก ค่าเสียโอกาสของการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา แนวคิดดังกล่าวมีผู้ทำการศึกษาไว้แล้วดังต่อไปนี้

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) เป็นค่าใช้จ่ายที่คิดจากสมการรายได้ก่อนหักภาษี

Perlman (1973) (อ้างใน ปิณิต สุภากุล จิระ บุรีคำ และศุภโชค โกยคุลย์ 2542) เสนอแนวคิดว่าการวัดต้นทุนค่าเสียโอกาสในแง่สังคมวัดได้จากเงินที่สถานศึกษาได้จ่ายไปรูปเงินเดือน ค่าจ้าง และอื่น ๆ

Woodhall และ Blaug (1971) (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539) กล่าวว่า เป็นต้นทุนสำหรับค่าเสียโอกาสของสังคมที่จะได้รับจากการที่บุคคลผลิตสินค้าและบริการ (output foregone)

Seneca และ Taussig (1974) (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539) กล่าวว่า ต้นทุนทางการศึกษาคือประโยชน์ที่ควรจะได้แต่ต้องยอมเสียสละไปเนื่องจากการจัดการศึกษา

2.2 การคำนวณต้นทุนทางการศึกษา

การคำนวณต้นทุนทางการศึกษามีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

ริงสรรค ณะพรพันธ์ (2519: 212-213) คำนวณต้นทุนทางการศึกษาจาก ค่าเฉลี่ยต่อหัว เช่น การคำนวณรายจ่ายในการดำเนินการต่อหัว (current expenditure per student) ค่าเช่าต่อหัว (rent per student) หรือรายจ่ายในการลงทุนต่อหัว (capital expenditure per student) สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับค่าเช่ากล่าวว่าถ้าหากนำ อาคารและอุปกรณ์การศึกษาในสถาบันการศึกษา ไปให้เช่าย่อมได้ค่าเช่า ค่าเช่าที่ได้ อาจถือว่าเป็นรายจ่ายในการลงทุนของสถาบันการศึกษาแต่ ในความเป็นจริงไม่สามารถดำเนินการได้ จึงเลี่ยงไปใช้การคำนวณค่าเสื่อมราคาของตึกอาคารและ อุปกรณ์การศึกษา หรืออาจจะประเมินจากดอกเบี้ยที่พึงได้ (foregone interest) จากการนำเงินทุน ไปให้กู้แทนที่จะนำไปสร้างตึกอาคารหรือซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ

Mark Blaug (อ้างใน ริงสรรค ณะพรพันธ์ 2519: 212-213) ได้ทำการศึกษา เรื่องอัตราผลตอบแทนการลงทุนการศึกษาในประเทศไทย (1971) ของการจัดการศึกษาระดับ ต่าง ๆ โดยใช้การคำนวณรายจ่ายในการดำเนินการต่อหัว และรายจ่ายในการลงทุนต่อหัว

อัมพร นันทเสรีวัฒน์ (2539) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการคำนวณรายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) ใช้วิธีการ คำนวณต้นทุนต่อคนต่อปี สำหรับ ทรัพย์สินที่มีอายุการใช้งานเกิน 1 ปี หรือรับลงทุนคำนวณจากค่าเสื่อมราคา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการความสูญเสียจากการลงทุนทางการศึกษา

ธีระชัย ปุริมโชติและคณะ (2523) ความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาในระดับชั้น มัธยมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2519-2520 ผลการวิจัยพบว่า การลงทุนทางการศึกษาคิดเป็นเงิน จำนวน 1,950 บาท ถึง 2,800 บาทต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาหนึ่งคนต่อปีและพบว่าความสูญเสียเปล่า จากการลงทุนทางการศึกษาอันเนื่องมาจากนักเรียนออกกลางคัน คิดเป็น 42,990,548 บาท งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาเฉพาะความสูญเสียเปล่าที่รัฐลงทุนและเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงเท่านั้น ไม่ได้ศึกษา ค่าใช้จ่ายทางอ้อมหรือค่าเสียโอกาส และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน นักศึกษา

ธนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ (2540) ทำการวิจัยเรื่องความสูญเสียจากการลงทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่พื้นสถานภาพระหว่างปีการศึกษา 2536-2539 ผลการวิจัยพบว่าความสูญเสียมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกเรื่อย ๆ คือ ปี 2536 เกิดความสูญเสีย 126.08 ล้านบาท ปี 2537 เกิดความสูญเสีย 176.94 ล้านบาทและ ปี 2539 เกิดความสูญเสีย 188.54 ล้านบาท

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2541) ทำการวิจัยเรื่องการสูญเสียทางเศรษฐกิจ : ผลกระทบจากการออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า การสูญเสียทางเศรษฐกิจในภาครัฐทางตรงเท่ากับ 151,311,375.38 บาท ทางอ้อมเท่ากับ 1,979,444,227.14 บาท ในภาคเอกชนทางตรงเท่ากับ 425,647,394.44 บาท ทางอ้อมเท่ากับ 71,900,113.36 บาท รวมความสูญเสียทั้งหมดเท่ากับ 2,628,303,110.32 บาท

ปณิต สุภากุลและคณะ (2542) รายงานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนรวมส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา : กรณีศึกษาการฟื้นฟูสภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยพายัพ ปีการศึกษา 2537-2540 ผลการวิจัยพบว่า ต้นทุนรวมส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพที่ฟื้นฟูสภาพตั้งแต่ปีการศึกษา 2537-2539 เพิ่มขึ้นตามลำดับ คือ 81,797,583.26 บาท 88,692,561.71 บาท และ 105,972,095.85 บาท ส่วนในปี 2540 ลดลงเหลือ 104,437,692.85 บาท โดยเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา 46,310,460.25 บาท 50,622,587.03 บาท 56,101,943.20 บาท และ 58,211,535.74 บาท ตามลำดับ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา จำแนกได้ดังนี้

3.2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ประกอบด้วย

คนัย สถิตธนาวุช (2520) (อ้างใน วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา 2540) ศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนด้านการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน (ศึกษาเฉพาะกรณีของวิทยาลัยการค้า) ตอนที่สอง เป็นการศึกษาถึงต้นทุน (costs) ของการศึกษา โดยใช้เฉพาะข้อมูลต้นทุนส่วนบุคคล

กรมอาชีวศึกษา (2524) อ้างใน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายของนักเรียน นักศึกษา จากสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 193 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มวิทยาลัยเทคนิค กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มวิทยาลัย เกษตรกรรม และกลุ่มโรงเรียนสารพัดช่าง โดยสามกลุ่มแรกเปิดสอนระดับ ปวช. ปวส. และ ปวท. ส่วนกลุ่มหลังเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น สุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียน/นักศึกษาตามสาขาวิชาชีพ และภาคภูมิศาสตร์

ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 5,800 คน พบว่า นักเรียน/นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อปีประมาณ 11,000 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจำนวน 8,500 บาท หรือร้อยละ 77.3 และค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา จำนวน 2,500 บาท หรือร้อยละ 22.7

อุบลรัตน์ เห็นประเสริฐ (2530) (อ้างใน วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา) ศึกษา อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2529-2530 โดยมีข้อตกลงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและเข้ารับราชการจะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1 ขั้น ผลการวิเคราะห์ พบว่า เป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล 52,038.00 บาท หรือร้อยละ 20.36 และส่วนที่เป็นค่าเสียโอกาสของบุคคลในการเข้ารับการศึกษาต่อ 98,609.86 บาท หรือร้อยละ 38.58

อัมพร นันทนเสวีวัฒน์ (2539) การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ปัญหาทางการเงินและความต้องการความช่วยเหลือของผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร เฉลี่ยคนละ 13,634.90 บาทต่อปี โดยนักเรียนแต่ละคนมีค่าใช้จ่ายประเภท ค่าอาหารที่รับประทานนอกบ้านมากที่สุดเฉลี่ยปีละ 7,550.28 บาท

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา ในส่วนของการอาชีวศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายทางตรงเพื่อการศึกษาต่อคนต่อปี ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช) 10,785 บาท ระดับ อนุปริญญา (ปวส.) 13,367 บาท และระดับ ปริญญาตรี 19,843 บาท ส่วนต้นทุนทางอ้อมซึ่งเป็นค่าเสียโอกาสของผู้เรียนเท่ากับ 23,413 บาท 26,272 บาท 33,616 ตามลำดับ

3.2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของสถาบัน ประกอบด้วย

มานีนวล จันสัจจัย (2513) อ้างใน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ค่าใช้จ่ายสถาบันต่อคนต่อปีมีค่าเท่ากับ 10,165 บาท คิดเป็นค่าดำเนินการ 3,699 บาท และค่าลงทุน (ค่าเสื่อมราคา) 6,466 บาท

บุหงา ชนะวิวัฒน์ (2519) อ้างใน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวเฉพาะค่าใช้จ่ายสถาบัน ของนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการพระนคร วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิทยาลัยพณิชยการบางนา วิทยาลัยพณิชยการพระนครศรีอยุธยา และวิทยาลัยบพิตรพิมุขระหว่างปี พ.ศ. 2515-2518 พบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพณิชยการ (รวม ปวช. และ ปวส.) เฉลี่ยเท่ากับ 1,936 บาทต่อปี

และแต่ละวิทยาลัยมีค่าใช้จ่ายด้านสถาบันรายหัวเฉลี่ย 5 ปี ดังนี้ วิทยาลัยบพิตรพิมุข 2,420.70 บาท วิทยาลัยพณิชยการพระนคร 2,169.65 บาทวิทยาลัยพณิชยการพระนครศรีอยุธยา 1,895.83 บาท วิทยาลัยพณิชยการเซตุพน 1,819.14 บาทวิทยาลัยพณิชยการบางนา 1,638.33 บาท และวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี 1,625.34 บาท

ประดับ อนุศาสตร์ (2518) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยเก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายสถาบันจากกองแผนงาน พบว่า ค่าใช้จ่ายรายหัวด้านสถาบันต่อคนต่อปี สำหรับนักศึกษาภาคปกติ เท่ากับ 4,710 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 4,585 บาท ค่าใช้จ่ายลงทุน 125 บาท และนักศึกษาภาคนอกเวลาเท่ากับ 1,555 บาท ต่อคนต่อปี คิดเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 1,431 บาท และค่าใช้จ่ายลงทุน 125 บาท

กรมสามัญศึกษา (2524) ได้ทำการสำรวจค่าใช้จ่ายที่รัฐใช้ในการจัดการมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสังกัด พบว่า ค่าใช้จ่ายสถาบันในภาพรวมทั้งประเทศมีค่าเท่ากับ 4,087.15 บาทต่อคนต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ 2,946.37 บาท ค่าใช้จ่ายในการลงทุน 1,140.78 บาท ถ้าพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า โรงเรียนที่เปิดสอนเฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้นเสียค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปีเท่ากับ 5,305.37 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 2,962.16 บาท และค่าใช้จ่ายลงทุน เท่ากับ 2,343.21 บาท ส่วนโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเสียค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปีเท่ากับ 3,726.35 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 2,938.29 บาท และค่าใช้จ่ายลงทุน 788.06 บาท

อุบลรัตน์ เห็นประเสริฐ (2530) (อ้างใน วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา) ศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2529-2530 โดยมีข้อตกลงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและเข้ารับราชการจะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1 ขั้น ผลการวิเคราะห์ พบว่า เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของรัฐบาลเท่ากับ 104,959.17 บาท หรือร้อยละ 41.06

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้ศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา ในส่วนของการอาชีวศึกษา พบว่า ต้นทุนค่าเสียโอกาสทางสังคม ของระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ปวช) ระดับอนุปริญญา (ปวส.) และระดับปริญญาตรี เท่ากับ 23,594 บาท 26,586 บาท และ 35,489 บาท ตามลำดับ

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) ศึกษาอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนทางสังคมรวมสำหรับการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี ของสาขาบัญชี การเงิน การตลาด และคณะเศรษฐศาสตร์ คือ 360,091 358,001 358,210 และ 353,812 บาท ตามลำดับ ต้นทุนทางตรงของสังคม เท่ากับ 86,727 84,637 84,846 และ 80,448 ตามลำดับ ต้นทุนทางตรงของสังคมคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 24 ของต้นทุนสังคมรวม ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 76 เป็นต้นทุนค่าเสียโอกาสในแง่สังคม

สำหรับต้นทุนบุคคลรวมของการศึกษาในระยะเวลา 4 ปี ของสาขาบัญชี การเงิน การตลาด และคณะเศรษฐศาสตร์ คือ 274,021 273,424 273,000 และ 272,210 บาท ตามลำดับ จำนวนเงินต้นทุนทางตรงของบุคคลคือ 13,341 12,744 12,320 และ 11,536 บาท ตามลำดับ ต้นทุนทางตรงของบุคคลคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 4.5 ของต้นทุนบุคคลรวม ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 95.5 เป็นค่าเสียโอกาสในแง่บุคคล

Mark Blaug (1971) ได้ทำการศึกษาถึงอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในประเทศไทย 4 ขั้นตอน สำหรับขั้นตอนการคำนวณค่าใช้จ่าย Blaug ได้แบ่งการคำนวณออกเป็นค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคม โดยคำนวณจาก เงินเดือน ของครู อาจารย์ ผู้บริหาร ค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ค่าเสื่อมราคาและค่าเสียโอกาสในการใช้อาคารสถานที่ และค่าใช้จ่ายจากหมวดวัสดุ ครุภัณฑ์ ส่วนค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคล คำนวณจากค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน ทั้งนี้ไม่นับรวมเงินทุนการศึกษา สำหรับค่าใช้จ่ายทางอ้อมคำนวณจากค่าเสียโอกาสในการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่าค่าใช้จ่ายทางตรงของสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาเท่ากับ 674 บาทต่อคนต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 532 บาท และค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน 142 บาท ระดับมัธยมศึกษาสายสามัญทั้งโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน เท่ากับ 1,437 บาทต่อคนต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 915 บาท ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน 522 บาท ระดับมัธยมศึกษาประเภทการอาชีวศึกษาของรัฐเท่ากับ 4,352 บาท ต่อคนต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 2,768 บาท ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน 1,584 บาท และของโรงเรียนเอกชนเท่ากับ 2,551 บาทต่อคนต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 1,893 บาท และค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน จำนวน 658 บาท ประเภทการฝึกหัดครูเท่ากับ 3,663 บาท ต่อคนต่อปี จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินการ 2,263 บาท ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน 1,410 บาท

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย แหล่งที่มาของข้อมูล ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

การวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยวิธีการสอบถามประชากรกลุ่มตัวอย่างตามแบบสอบถามที่กำหนดขึ้นจากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาต้นทุนทางเศรษฐกิจ

2. แหล่งที่มาของข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้จากการรวบรวมข้อมูลประเภทปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาเรื่องต้นทุนทางเศรษฐกิจ ที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล ได้จากการสอบถามกลุ่มประชากรตัวอย่างตามแบบสอบถามที่กำหนดขึ้น โดยมีรายละเอียดของ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

ข้อมูลที่น่ามาศึกษาเรื่องต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคสตูลได้จากงานทะเบียน งานการเงิน งานบัญชี และงานวางแผนและงบประมาณ ของวิทยาลัยเทคนิคสตูล ประกอบด้วย ข้อมูลสถิตินักศึกษา อัตราการเก็บเงินบำรุงการศึกษา รายรับ- รายจ่ายจากการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2546 และประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย ปีงบประมาณ 2547

3. ประชากร และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลของประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสตูล ประจำปีการศึกษา 2546 ทุกชั้นปีและทุกสาขาวิชา

3.2 วิธีการสุ่มและขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดของพื้นที่ที่ใช้สำรวจ วิธีการสุ่มตัวอย่าง และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง มีดังต่อไปนี้

3.2.1 พื้นที่ที่ใช้สำรวจ

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มจากนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ทุกระดับชั้น คือ ระดับชั้น ปวช.1 ปวช.2 ปวช.3 ปวส. 1 และปวส.2 และทุกสาขาวิชา คือ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคหกรรม และสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ใช้วิธีสุ่มจากประชากรข้างต้น

3.2.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้อาศัยตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยที่ควรใช้สำหรับขนาดประชากร และขนาดของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ โดยในเดือนมีนาคม 2547 มีจำนวนประชากร 2115 คน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ต้องใช้ขนาดตัวอย่าง 325 ตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นเป็นระบบ (Stratified systematic sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (ดังตาราง 3.1)

ตารางที่ 3.1 แสดงขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนด

ระดับชั้น	ช่าง อุตสาหกรรม			พาณิชยกรรม			กหกรรม			อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว			รวม		
	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)	(1)	(2)	(3)
ปวช.1	405	19.15	62	157	7.40	24	19	0.89	3	24	1.13	4	605	28.61	93
ปวช.2	324	15.32	50	140	6.62	22	18	0.85	3	24	1.13	3	506	23	78
ปวช.3	324	15.32	50	145	6.85	22	30	1.41	5	30	1.41	5	529	25	82
ปวส.1	177	8.37	27	48	2.22	7	-	-	-	-	-	-	225	10.59	34
ปวส.2	200	9.45	31	50	2.36	7	-	-	-	-	-	-	250	11.82	38
รวม	1,430	67.66	220	540	25.40	82	67	3.15	11	78	3.67	12	2,115	100	325

หมายเหตุ (1) : จำนวนนักศึกษาทั้งหมด (2) : สัดส่วนของตัวอย่าง (3) จำนวนตัวอย่าง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา

4.1 โครงสร้างของแบบสอบถาม แบบสอบถามได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน
ดังต่อไปนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปซึ่งเป็นข้อมูลสถานภาพส่วนตัว จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และสาขาวิชาที่ทำการศึกษา

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา จำนวน 8 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดสำหรับกรอกจำนวนเงินค่าใช้จ่าย หลังคำถามแต่ละข้อรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1-4 เป็นคำถามที่มีคำตอบเป็นรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ได้แก่ ค่าอาหารประจำวัน ค่าพาหนะหรือค่าเดินทางเพื่อการศึกษา ค่าที่พักและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

ข้อที่ 5-6 เป็นคำถามที่มีคำตอบเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเทอมหรือภาคเรียน ได้แก่ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการศึกษาและค่าหนังสือ อุปกรณ์การเรียน

ข้อที่ 7-8 เป็นคำถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาที่ได้ใช้ไปในช่วงปีการศึกษา 2545 และ ปีการศึกษา 2544-2545 ที่ผ่านมา 1 ปี และ 2 ปี ตามลำดับ

4.2 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างตอบพร้อมซักถามผู้ตอบแบบสอบถาม และนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยต่อไป

4.3 การวิจัยในสถานที่จริง

ผู้วิจัยได้สอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ด้วยตนเอง โดยใช้เวลาระหว่าง วันที่ 1 – 15 มีนาคม 2547

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงปริมาณดังนี้

6.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถามโดยใช้คำร้อยละ

6.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและผลรวมของต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนสถาบันการศึกษาที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมดังต่อไปนี้

6.2.1 ต้นทุนส่วนบุคคล (*private cost*) ประกอบด้วย

1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (*private direct cost : PDC*) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้จ่ายเป็นตัวเงินในระหว่างที่เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าพาหนะค่าที่พักอาศัย ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าบำรุงการศึกษา และเงินกิจกรรมพิเศษ โดยคำนวณจำแนกตามระดับชั้นและสาขาวิชาดังนี้

(1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อคนต่อปี (*average private direct cost : APC*)

$$APC_{ij} = PDC_{ij} / n_{ij}$$

$$APC_{ij} = \text{ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อคนต่อปี ของนักศึกษา ระดับชั้นที่ } i \text{ สาขาที่ } j \text{ (บาท)}$$

$$PDC_{ij} = \text{ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับชั้นที่ } i \text{ สาขาที่ } j \text{ (บาท)}$$

$$n_{ij} = \text{จำนวนนักศึกษา ระดับชั้นที่ } i \text{ สาขาที่ } j \text{ (คน)}$$

$$i = 1, 2, 3, 4, 5$$

1 : ระดับ ปวช.1

2 : ระดับ ปวช.2

3 : ระดับ ปวช.3

4 : ระดับ ปวส.1

5 : ระดับ ปวส.2

- j = 1, 2, 3, 4,
 1 : สาขา วิชาช่างอุตสาหกรรม
 2 : สาขาวิชาพาณิชยกรรม
 3 : สาขาวิชาคหกรรม
 4 : สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

(2) *ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม (total private direct cost : TPDC)*

ต้นทุนทางตรงและทางอ้อมที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา คำนวณได้จาก

$$TPDC = \sum(N_{ij} \cdot APC_{ij}) \dots\dots\dots(1)$$

TPDC = ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา (บาท)

N_{ij} = จำนวนผู้ที่ผันสภาพการเป็นนักศึกษาของนักศึกษาระดับชั้นที่ i สาขาวิชาที่ j (คน)

APC_{ij} = ต้นทุนเฉลี่ยต่อคนต่อปีของนักศึกษาระดับชั้นที่ i สาขาวิชาที่ j (บาท)

2) *ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (private indirect cost: PIC) หรือต้นทุนค่าเสีย*

โอกาส (opportunity cost) เป็นต้นทุนที่เกิดจากการเสียโอกาสในการทำงานเพื่อหารายได้ เนื่องจากนักศึกษาต้องใช้เวลาดังกล่าวในการเรียน กรณีนักศึกษาที่เรียนระดับ ปวช. ประเมินจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดสตูล อัตราวันละ 133 บาท เฉลี่ยวันทำงานเดือนละ 22 วัน จากข้อตกลงเบื้องต้นระยะเวลาที่นำมาคำนวณต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล ระดับ ชั้นปวช.1 จำนวน 10 เดือน ระดับชั้น ปวช. 2 จำนวน 20 เดือน ระดับชั้น ปวช. 3 จำนวน 30 เดือน ส่วนนักศึกษาระดับ ปวส. ใช้อัตราเงินเดือนภาครัฐเป็นฐานในการประเมิน เดือนละ 4,700 บาท การคำนวณต้นทุนของ ระดับชั้น ปวส.1 ระยะเวลา 10 เดือน ระดับชั้น ปวส.2 ระยะเวลา 20 เดือนการคำนวณต้นทุนทางอ้อมในครั้งนี้จำแนกตามระดับชั้นเพราะระดับชั้นเดียวกันค่าเสียโอกาสเท่ากันโดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

(1) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (*private indirect cost: PIC*)

$$\begin{aligned}
 PIC_i &= N_i \cdot AR_i \\
 PIC_i &= \text{ต้นทุนทางอ้อมของผู้ที่พ้นสภาพ} \\
 &\quad \text{การเป็นนักศึกษาระดับชั้นที่ } i \\
 N_i &= \text{จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพ} \\
 &\quad \text{ระดับชั้นที่ } i \quad (\text{คน}) \\
 AR_i &= \text{รายรับเฉลี่ยต่อคนต่อปีของนักศึกษา} \\
 &\quad \text{ระดับชั้นที่ } i \quad (\text{บาท}) \\
 i &= 1, 2, 3, 4, 5
 \end{aligned}$$

(2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลรวม (*total private indirect cost : TPIC*) จาก การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาศึกษา จำนวนได้จาก

$$TPIC = \sum PIC_i \dots \dots \dots (2)$$

6.2.2 ต้นทุนของสถาบัน (*institute cost*) ประกอบด้วยต้นทุนทางตรงและต้นทุน ทางอ้อม

1) ต้นทุนทางตรงของสถาบัน (*institute direct cost :SDC*) หมายถึงค่าใช้จ่าย ที่สถานศึกษาได้จ่ายเป็นต้นทุนเพื่อให้บริการจัดการศึกษา ประกอบด้วย (1) งบประมาณ ได้แก่ เงินเดือนและ ค่าจ้าง (2) งบดำเนินการ ได้แก่ ค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค และ (3) งบลงทุน ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์ สิ่งปลูกสร้าง (ใช้ค่าเสื่อมตามอัตราที่กฎหมายกำหนด) จาก ข้อตกลงเบื้องต้นการศึกษาในครั้งนี้ใช้งบประมาณรายจ่ายปี 2546 จำนวน 5 เดือน และงบรายจ่าย ประจำปี 2547 จำนวน 7 เดือน สามารถคำนวณต้นทุนสถาบันได้ดังนี้

(1) ต้นทุนทางตรงของสถาบันเฉลี่ยต่อคนต่อปี (*average institute direct cost :ASC*)

$$\begin{aligned}
 ASC &= SDC / n \\
 SDC &= \text{ต้นทุนทางตรงของสถาบัน (บาท)} \\
 ASC &= \text{ต้นทุนทางตรงของสถาบันเฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)} \\
 n &= \text{จำนวนนักศึกษาทั้งหมด (คน)}
 \end{aligned}$$

(2) **ต้นทุนทางตรงของสถาบันรวม (total institute direct cost :TSDC)**

$$\text{TSDC} = N \cdot \text{ASC} \dots \dots \dots (3)$$

TSDC = ต้นทุนทางตรงของสถาบันรวม (บาท)

N = จำนวนผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (คน)

ASC = ต้นทุนทางตรงของสถาบันเฉลี่ยต่อหัว ต่อปี

2) **ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน (institute indirect cost: SIC) หรือค่าเสียโอกาส** ของสถานศึกษา หมายถึง รายรับที่สถานศึกษาเสียสละไปมิได้รับเนื่องนำเงินงบประมาณไปเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดการศึกษา โดยประเมินจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ในช่วงเวลาที่ศึกษาร้อยละ 0.75 ใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{TSIC} = r \cdot \text{TSDC} \dots \dots \dots (4)$$

TSIC = ต้นทุนทางอ้อมของสถาบันรวมที่เกิดจากการ
พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (บาท)

TSDC = ต้นทุนทางตรงของสถาบันรวมที่เกิดจาก
การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (บาท)

r = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์

สรุปต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (Economic Cost : EC) หาได้จากผลรวมของ (1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (TPDC) (2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (TPIC) (3) ต้นทุนทางตรงสถาบัน (TSDC) และ (4) ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน (TSIC) ดังสมการต่อไปนี้

$$\text{EC} = \text{TPDC} + \text{TPIC} + \text{TSDC} + \text{TSIC}$$

โดยที่

EC = ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

TPDC = ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม

TPIC = ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลรวม

TSDC = ต้นทุนทางตรงของสถาบันรวม

TSIC = ต้นทุนทางอ้อมของสถาบันรวม

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา ตรีศึกษา
วิทยาลัยเทคนิคสตูล ได้นำเสนอผลการศึกษา 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการค้นพบ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ ระดับชั้น สาขาวิชา ดังตาราง
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	220	67.69
หญิง	105	32.28
รวม	325	100
ระดับชั้น		
ปวช.1	93	28.61
ปวช.2	78	23.92
ปวช.3	82	25.02
ปวส.1	34	10.59
ปวส.2	38	11.82
รวม	325	100
สาขาวิชา		
ช่างอุตสาหกรรม	220	67.69
พาณิชยกรรม	82	25.44
คหกรรม	11	3.16
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	12	3.68
รวม	325	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น เพศชาย ร้อยละ 67.69 ในขณะที่ เพศหญิง ร้อยละ 32.28 จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ระดับชั้น ปวช.1 ตอบแบบสอบถามสูงสุด คือ ร้อยละ 28.61 ถ้าจำแนกตามสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ ร้อยละ 67.69

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การคำนวณต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ตรีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล โดยมีนักศึกษาพ้นสภาพจำนวน 449 คน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ระดับชั้น	สาขาวิชา				รวม
	ช่าง อุตสาหกรรม	พาณิชยกรรม	คหกรรม	ท่องเที่ยว	
ปวช.1	118	36	4	7	165
ปวช.2	113	28	6	6	153
ปวช.3	53	13	1	4	71
ปวส.1	28	8	-	-	36
ปวส.2	23	1	-	-	24
รวม	335	86	11	17	449

ที่มา: สถิติการพ้นสภาพของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล ปีการศึกษา 2546

ผลการคำนวณต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ประกอบด้วย ต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนสถาบัน ดังต่อไปนี้

2.1 ต้นทุนส่วนบุคคล ประกอบด้วยต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมดังต่อไปนี้

2.1.1 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล (*private direct cost : PDC*) เป็นรายจ่ายที่นักศึกษาได้จ่ายเป็นตัวเงิน ประกอบด้วย (1) ค่าอาหาร (2) ค่าพาหนะสำหรับการเดินทาง (3) ค่าเช่าบ้านหรือหอพัก (4) ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (5) ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย (6) ค่าอุปกรณ์การเรียน (7) ค่าลงทะเบียนและเงินกิจกรรมพิเศษ (ค่ากิจกรรม ค่าประกันอุบัติเหตุ ค่าบริการอินเทอร์เน็ต เป็นต้น) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 325 คน เกิดต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล โดยปรับค่าจากมูลค่าที่เป็นตัวเงิน (*nominal value*) เป็นมูลค่าที่แท้จริง (*real value*) ด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคปี 2546 อัตราร้อยละ 1.8 การวิเคราะห์ต้นทุนโดยการใช้ค่าเฉลี่ยต่อหัวและต้นทุนรวม

1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (*APCij*) จำแนกตามระดับชั้นและสาขาวิชา ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อหัวต่อปี (*APCij*) (หน่วย : บาท)

ระดับชั้น	สาขาวิชา				เฉลี่ยรวม
	ช่าง อุตสาหกรรม	พาณิชย กรรม	คหกรรม	อุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยว	
ปวช.1	25,731	26,227	23,050	25,675	25,170.75
ปวช.2	50,599	44,777	49,007	49,141	48,381
ปวช.3	64,602	61,711	65,606	64,786	64,176
ปวส.1	28,381	28,415	-	-	28,398
ปวส.2	64,783	63,985	-	-	64,384

ที่มา: การคำนวณ (รายละเอียดภาคผนวก จ)

จากตารางที่ 4.3 ระดับ ปวช. 1 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวต่อปี มีค่า 25,170.75 บาท ถ้าพิจารณาต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวต่อปีตามสาขาวิชาพบว่า สาขาวิชาพาณิชยกรรมมีต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวสูงที่สุดคือ 26,227 บาท โดยมีค่าใกล้เคียงกับสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมและสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนสาขาวิชาคหกรรมมีต้นทุนต่อหัวต่ำสุด คือ 23,050 บาท

ระดับชั้น ปวช.2 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวจากการศึกษาเป็นเวลา 2 ปี มีค่าเท่ากับ 48,381 บาท โดยสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม มีต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวสูงสุดคือ เท่ากับ 50,599 บาท ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับสาขาวิชาคหกรรมและสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนสาขาวิชาพาณิชยกรรมมีต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวต่ำสุด คือ 44,777 บาท

ระดับชั้น ปวช.3 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวจากการศึกษาเป็นเวลา 3 ปี ค่าเท่ากับ 64,176 บาท สาขาวิชาที่มีต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวสูงสุด คือ สาขาวิชาคหกรรม เท่ากับ 65,606 บาท ซึ่งใกล้เคียงกับสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมและสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนสาขาวิชาที่มีต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวต่ำสุด คือ สาขาพาณิชยกรรม จำนวน 61,711 บาท

สำหรับรายจ่ายของนักศึกษาในระดับ ปวช.1 ปวช.2 และปวช.3 ส่วนใหญ่เป็น ค่าอาหาร ค่าพาหนะ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่าอุปกรณ์การเรียน ส่วนค่าลงทะเบียนที่เป็นค่าหน่วยกิตได้รับการยกเว้นเนื่องจาก การศึกษาระดับ ปวช. เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่เก็บค่าเล่าเรียน แต่ในปีการศึกษา 2546 นักศึกษาต้องจ่ายค่ากิจกรรมพิเศษ 1,050 บาท ต่อคนต่อปี ถ้านำค่าใช้จ่ายในระดับ ปวช. ทั้ง 3 ปี มาหาค่าเฉลี่ยพบว่า นักศึกษา 1 คน เสียค่าใช้จ่ายโดย ประมาณปีละ 22,954.62 บาท ซึ่งต่ำกว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวใน ระดับ ปวช.1 การที่ปวช.1 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวสูง เนื่องจากนักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายประเภทค่าเสื้อผ้าเครื่องแบบมากกว่าปีการศึกษาถัดไป

ระดับชั้น ปวส.1 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวต่อปีในภาพรวม มีค่าเท่ากับ 28,398 บาท ซึ่งต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวต่อปีของผู้เรียนสาขาวิชาพาณิชยกรรม มีค่า เท่ากับ 28,415 บาท ส่วนสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม มีค่าเท่ากับ 28,381 บาท ซึ่งสาขาวิชาพาณิชยกรรมสูงกว่าเพียงเล็กน้อย คือ 34 บาท

ระดับชั้น ปวส. 2 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหัวจากการเรียน 2 ปี มีค่าเท่ากับ 64,384 บาท ซึ่งนักศึกษาสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูงกว่าสาขาวิชาพาณิชยกรรม เท่ากับ 798 บาท ซึ่งมาจากค่าใช้จ่ายรายเดือนที่สูงกว่าเนื่องจากนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมเป็นเพศชายนิสัยการจ่ายเงินอาจจะไม่ประหยัดเหมือนกับเพศหญิงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของสาขาวิชาพาณิชยกรรม

2) *ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวม (TPDC)* ที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$TPDC = \sum (N_{ij} \cdot APC_{ij})$$

ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลรวมที่คำนวณได้ จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับจำนวนการฟื้นสภาพ จากการประมวลผลพบว่า ต้นทุนส่วนบุคคลของการฟื้นสภาพของนักศึกษา ระดับชั้น ปวช. 1 มีค่าเท่ากับ 4,175,812.60 บาท ระดับชั้น ปวช.2 เท่ากับ 7,423,663.69 บาท ระดับชั้น ปวช.3 เท่ากับ 4,468,879.69 บาท ระดับ ปวส.1 เท่ากับ 1,003,364.39 บาท และระดับ ปวส.2 เท่ากับ 801,011.50 บาท รวมต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษามีค่าเท่ากับ 17,872,731.87 บาท (ปรับด้วยอัตราเงินเฟ้อปี 2546 อัตรา ร้อยละ 1.8) (ดังตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษา (หน่วย:บาท)

ระดับ ชั้น	สาขาวิชา					ร้อยละ
	ช่าง อุตสาหกรรม	พาณิชยกรรม	คหกรรม	อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว	ต้นทุนส่วน บุคคลรวม	
ปวช.1	2,981,605.35	927,176.90	90,540.40	176,489.95	4,175,812.60	23.36
ปวช.2	5,614,342.77	1,231,050.91	288,749.24	289,538.77	7,423,663.69	41.53
ปวช.3	3,362,223.64	787,751.56	64,425.09	254,479.70	4,468,879.69	25.00
ปวส.1	780,253.99	223,110.40	-	-	1,003,364.39	5.61
ปวส.2	738,178.23	62,833.27	-	-	801,011.50	4.48
รวม	13,476,585.98	3,231,923.04	443,714.73	720,508.12	17,872,731.87	
ร้อยละ	75.40	18.08	2.48	4.03	100	

ที่มา: การคำนวณ (รายละเอียดภาคผนวก จ)

จากตาราง 4.4 พบว่าต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลที่เกิดจากการฟื้นสภาพการเป็นนักศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาเพศชายมีค่าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 75.40 และระดับชั้น ปวช.2 มีค่าสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 41.53

2.1.2 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (private indirect cost : PIC)

ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักเรียนนั้น คำนวณได้โดยวิธีการประเมินจากรายรับที่มีได้รับโดยจำแนก เป็น 2 ระดับ คือ ระดับ ปวช. และระดับ ปวส. สำหรับ ระดับปวช. ประเมินรายรับจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดสตูล อัตราวันละ 133 บาท โดยมีจำนวนวันทำงานเฉลี่ยเดือนละ 22 วัน รายรับเฉลี่ย 2,926 บาท ต่อเดือน ส่วนระดับ ปวส. ประเมินรายรับจากอัตราเงินเดือนภาครัฐ วุฒิ ปวช. เดือนละ 4,700 บาท ปีที่สองเงินเดือนเพิ่ม 1 ขั้น เป็น 4,900 บาท จากข้อตกลงเบื้องต้นกำหนดให้นักศึกษาอยู่ในสถานศึกษาปีละ 10 เดือน ฉะนั้น การคำนวณต้นทุนทางอ้อมใช้เวลาในการคำนวณดังนี้ ระดับ ปวช. 1 ระยะเวลา 10 เดือน ระดับ ปวช. 2 ระยะเวลา 20 เดือน ระดับ ปวช. 3 ระยะเวลา 30 เดือน ระดับ ปวส.1 ระยะเวลา 10 เดือน ระดับ ปวส.2 ระยะเวลา 20 เดือน วิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลตามระดับชั้น ใช้สูตรในการคำนวณดังนี้

$$PIC_i = N_i \cdot AR_i$$

2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลรวม ที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักเรียน ใช้สูตรต่อไปนี้

$$TPIC = \sum PIC_i$$

ผลการคำนวณต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลที่เกิดจากการผันสภาพการเป็น นักเรียนของนักเรียน ระดับ ปวช.1 จำนวน 165 คน ระดับ ปวช.2 จำนวน 153 คน ระดับ ปวช.3 จำนวน 71 คน ระดับ ปวส.1 จำนวน 36 คน และ ระดับ ปวส. 2 จำนวน 24 คน รวมจำนวน 449 คน เป็นเงินทั้งสิ้น 23,577,662.88 บาท (ดังตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา (หน่วย:บาท)

ระดับชั้น	ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อหัว	ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลรวม
ปวช.1	29,260	4,740,997.80
ปวช.2	58,520	8,792,395.92
ปวช.3	87,780	6,120,197.16
ปวส.1	47,000	1,661,544.00
ปวส.2	96,000	2,262,528.00
	รวม	23,577,662.88

ที่มา: การคำนวณ (รายละเอียดภาคผนวก จ)

2.2 ต้นทุนของสถาบัน

ต้นทุนของสถาบันที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคสตูล ประกอบด้วย ต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมดังนี้

2.2.1 ต้นทุนทางตรงของสถาบัน (TSDC) เป็นค่าใช้จ่ายที่สถาบันจ่ายเป็นต้นทุนเพื่อจัดการศึกษาทั้งงบบุคลากร (เงินเดือน ค่าจ้าง) งบการดำเนินงาน (ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ) และงบลงทุน (ค่าที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และการเรียนการสอน (ใช้ค่าเสื่อมราคา) ซึ่งคำนวณได้จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2546 (36,347,302 x 5/12) เท่ากับ 15,144,709.16 บาท และงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2547 (34,930,660 x 7/12) เท่ากับ 20,376,218.33 บาท (ไม่รวมงบก่อสร้าง) รวมงบประมาณรายจ่ายในการลงทุนทางการศึกษาในปีการศึกษา 2546 เป็นเงินทั้งสิ้น 35,520,927.49 บาท จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดตอนต้นปีการศึกษา จำนวน 2564 คน สรุปผลดังนี้

- 1) ต้นทุนทางตรงสถาบันเฉลี่ยต่อคนต่อปี (ASC) มีค่าเท่ากับ 13,853.71 บาท
- 2) ต้นทุนทางตรงของสถาบันรวม (TSDC) ที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ของนักศึกษาจำนวน 449 คน คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 6,108,352.68 บาท

2.2.2 ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน (TSIC) ที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา เป็นค่าใช้จ่ายที่ประเมินจากค่าเสียโอกาสที่สถาบันสูญเสียรายรับไปจากการนำเงินงบประมาณไป ใช้จ่ายเพื่อการศึกษา โดยคำนวณรายรับที่สูญเสียในรูปของดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ที่พึงจะได้รับ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ประจำปี 2546 ร้อยละ 0.75 และจากการที่นักศึกษาผัน สภาพทำให้สูญเสียเงินงบประมาณไปจำนวน 6,108,352.68 บาท ประเมินเป็นต้นทุนทางอ้อม เป็นเงินทั้งสิ้น 45,812.64 บาท

3. ข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา

ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิค สตุล ประจำปีการศึกษา 2546 ดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนของสถาบัน

	ต้นทุนส่วนบุคคล		ต้นทุนสถาบัน	
	ต้นทุนรวม	ร้อยละ	ต้นทุนรวม	ร้อยละ
ต้นทุนทางตรง	17,872,731.87	37.54	6,108,352.68	12.83
ต้นทุนทางอ้อม	23,577,662	49.52	45,812.64	0.09
รวม	41,450,393.87	87.06	6,154,165.32	12.92
ต้นทุนรวมทั้งสิ้น			47,604,559.19	

ที่มา: การคำนวณ

จากตารางที่ 4.6 ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตุล ประจำปีการศึกษา 2546 สามารถคำนวณได้จากผลรวมของ (1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล จำนวน 17,872,731.87 บาท (2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล จำนวน 23,577,662 บาท (3) ต้นทุนทางตรงของสถาบัน จำนวน 6,108,352.68 บาท และ (4) ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน จำนวน 45,812.64 บาท รวมทั้งสิ้น 47,604,559.19 บาท

จากการศึกษา พบว่า ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาของ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสตูล ประจำปีการศึกษา 2546 เป็นต้นทุนส่วนบุคคลร้อยละ 87.06 และ ต้นทุนสถาบันร้อยละ 12.09 สำหรับต้นทุนส่วนบุคคลนั้น จำแนกเป็นต้นทุนทางอ้อมหรือต้นทุน ค่าเสียโอกาสคิดเป็นร้อยละ 49.52 ในขณะที่ต้นทุนทางตรง ร้อยละ 37.54 ซึ่งต้นทุนทางอ้อมสูงกว่าต้นทุนทางตรงร้อยละ 11.98 กล่าวได้ว่าการคำนวณต้นทุนทางการศึกษาควรให้ความสำคัญกับ ต้นทุนค่าเสียโอกาสด้วยเนื่องจากผลการศึกษาค่าที่คำนวณได้สูงกว่าต้นทุนชนิดอื่นๆ เพื่อให้ ผู้ปกครอง นักศึกษา สถานศึกษา ได้ตระหนักถึงการใช้จ่ายทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่องต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ตรีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล โดยจะสรุปผลตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัยและอภิปรายผล

1.1 สรุปการวิจัย

จากปรากฏการณ์ที่นักศึกษาระดับ ปวช. สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีแนวโน้มในการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาหรือมีการออกกลางคันสูงกว่านักศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการจัดการศึกษาประเภทเดียวกัน ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ตนเอง ครอบครัว และสังคม โดยผลที่เกิดขึ้นจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษายาอาจจะวัดได้ในรูปตัวเงิน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไประหว่างการศึกษารั้งของตนเองและค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา และผลบางอย่างไม่สามารถวัดได้ในรูปของตัวเงิน เช่น สภาพจิตใจที่เศร้าหมอง วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล เป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กรมอาชีวศึกษา) ซึ่งในปีการศึกษา 2546 มีจำนวนผู้ฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาสูงถึง ร้อยละ 17.51 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมดซึ่งใกล้เคียงกับจำนวนการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาในภาพรวม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคำนวณต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนสถาบันทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดจากการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา ตรีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคสตูล ประจำปีการศึกษา 2546 ผลการศึกษาค้นคว้านี้ทำให้สถานศึกษาและนักศึกษาได้ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตลอดจนได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตรวจสอบค่าใช้จ่ายและการวางแผนการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะลดอัตราการออกกลางคันหรือฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ทุกระดับชั้นและทุกสาขาวิชา จำนวน 325 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวและรายจ่ายเพื่อการศึกษา ส่วนข้อมูลทุติยภูมิรวบรวมจากเอกสารการรายงานของหน่วยงานภายในของวิทยาลัยเทคนิคสตูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยใช้ค่าร้อยละและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและผลรวมผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1.1.1 ต้นทุนส่วนบุคคล

1) ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลทั้งหมด ต้นทุนส่วนบุคคลทั้งหมดที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษาปรากฏผลดังนี้ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม จำนวน 13,476,585.98 บาท สาขาวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 3,231,923.04 บาท สาขาวิชาคหกรรม 443,714.73 บาท สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จำนวน 720,508.12 บาท รวมทั้งสิ้น 17,872,731.87 บาท จำแนกตามระดับชั้นได้ดังนี้ ระดับชั้น ปวช.1 เท่ากับ 4,175,812.60 บาท ระดับชั้น ปวช.2 เท่ากับ 7,423,663.69 บาทระดับชั้น ปวช.3 เท่ากับ 4,468,879.69 บาท ระดับชั้น ปวส.1 เท่ากับ 1,003,364.39 บาท และระดับ ปวส.2 เท่ากับ 801,011.50 บาท รวมทั้งสิ้น 17,872,731.87 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.54 ของต้นทุนทั้งหมด

2) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลทั้งหมด ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคลที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา ปรากฏผลดังนี้ ระดับ ปวช.1 จำนวน 4,827,900 บาท ระดับ ปวช.2 จำนวน 8,953,560 บาท ระดับ ปวช.3 จำนวน 6,232,380 บาท ระดับ ปวส.1 จำนวน 1,692,000 บาท และ ระดับ ปวส.2 จำนวน 2,304,000 บาท รวมมูลค่าเป็นตัวเงิน 24,009,840 บาท หรือคิดเป็นมูลค่าที่แท้จริง เท่ากับ 23,577,662 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.52 ของต้นทุนทั้งหมด

1.1.2 ต้นทุนของสถาบัน จำแนกเป็น

1) ต้นทุนทางตรงของสถาบัน พบว่า ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยเทคนิคสตูล ต้องสูญเสียต้นทุนทางตรงเนื่องจากนักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา มูลค่าเป็นตัวเงิน 6,220,318.42 บาท คิดเป็นมูลค่าที่แท้จริงเท่ากับ 6,108,352.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.83 ของต้นทุนทั้งหมด

2) ต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน พบว่า ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยเทคนิคสตูล ได้รับความสูญเสียจากรายจ่ายทางอ้อม เป็นเงินทั้งสิ้น 45,812.64 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของต้นทุนทั้งหมด

สรุป ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ของ วิทยาลัยเทคนิคสตูล ประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 47,604,559.19 บาท ถ้าเรียงลำดับจากต้นทุนที่มากไปน้อย คือ ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคล ต้นทุนทางตรงของสถาบัน และต้นทุนทางอ้อมของสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 49.52 37.54 12.83 และ 0.09 ตามลำดับ

1.2 อภิปรายผล

จากข้อค้นพบจากการวิจัยนำไปสู่การอภิปรายผลดังนี้

1.2.1 ความสูญเสียเงินงบประมาณ

ปีการศึกษา 2546 วิทยาลัยเทคนิคสตูล ได้จ่ายเงินเพื่อการจัดการศึกษา จำนวน 35,520,927.49 บาท ทั้งงบบุคลากร งบดำเนินการและงบลงทุน ซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายสถาบัน จากการที่นักศึกษาพ้นสภาพจำนวน 449 คน ก่อให้เกิดความสูญเสียงบประมาณจำนวน 6,108,352.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.19 หรือค่าสูญเสียเฉลี่ยต่อหัวต่อปี 13,853.71 บาท ในขณะที่รัฐจ่ายเงินอุดหนุนต่อหัว ให้กับสถานศึกษาสำหรับการจัดการศึกษา ระดับ ปวช. (การจัดการขั้นพื้นฐาน) หัวละ 700 บาท แสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาพ้นสภาพจำนวน 1 คน นอกจากจะสูญเสียเงินอุดหนุนต่อหัวที่รัฐจ่ายแล้วยังสูญเสียเงินงบประมาณหมวดอื่นตลอดจนเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษาจัดเก็บจากนักศึกษาด้วย

1.2.2 การสูญเสียเงินส่วนตัวของบุคคล

จากการสำรวจค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาพบว่า ระดับ ปวช. สูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละ ประมาณ 22,954.08 บาทต่อหัวต่อปี ในระดับ ปวส. สูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยปีละ 30,206.50 บาท อภิปรายผลได้ดังนี้

- 1) ฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคลลดลง การที่นักศึกษาได้ใช้จ่ายเงินเพื่อการศึกษาไปแล้วแต่เรียนไม่จบหลักสูตรทำให้ผู้ปกครองของนักศึกษาสูญเสียเงินออมจำนวนหนึ่ง
- 2) การจัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากพบว่า ผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาส่วนหนึ่งได้กู้ยืมเงินเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน จากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยระดับ ปวช. กู้ยืมได้คนละ 15,000 บาทต่อปี ระดับ ปวส. กู้ได้คนละ 22,000 บาท ต่อปี

สรุป ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่สูญเสียที่เกิดขึ้นจริงมากกว่าที่คำนวณได้เนื่องจากยังมีค่าเสียโอกาสของเงินที่ได้จ่ายไปในรูปของดอกเบี้ยเงินฝากที่ควรจะได้รับถ้าหากนำเงินไปฝากธนาคารหรือลงทุนรูปแบบอื่น และยังรวมถึงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่จะต้องจ่ายให้กับรัฐจากการกู้ยืมเงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

อภิปรายเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่น ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา ในปี 2524 นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวคนละ ประมาณ 11,000 บาทต่อคนต่อปี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในปี 2534 ระดับ ปวช. เสียค่าใช้จ่ายทางตรงเฉลี่ยคนละ 10,785 บาท ระดับ ปวส. เสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ 13,367 บาท ในช่วงเวลา ประมาณ 10 ปี ค่าใช้จ่ายทางตรงเฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้น ประมาณ 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในครั้งนี้

สรุป การพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อตนเองและสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมเป็นมูลค่ามหาศาล โดยเฉพาะระดับบุคคลจะสังเกตได้ว่า ค่าใช้จ่ายทางอ้อมซึ่งเป็นต้นทุนค่าเสียโอกาสจะมีมูลค่าสูงกว่าค่าใช้จ่ายทางตรง ฉะนั้นย่อมเป็นการไม่เพียงพอในการที่จะประเมินความสูญเสียจากค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้จ่ายไปจริง สำหรับความสูญเสียของสถาบันการศึกษาในครั้งนี้พบว่ามูลค่าต่ำกว่าความสูญเสียของค่าใช้จ่ายในระดับส่วนบุคคล อาจจะเนื่องมาจากในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาไม่มีงบประมาณการก่อสร้างอาคารเรียน

2. ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาในครั้งนี้พบว่า การที่นักศึกษาพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาข้อมก่อนให้เกิดความสูญเสียทั้งต่อตนเองและสังคมถ้าหากปล่อยให้เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยไม่ได้รับการแก้ไขข้อมก่อนให้เกิดผลเสียเป็นมูลค่ามหาศาล ฉะนั้นเพื่อลดความสูญเสียดังกล่าว สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นผู้วางแผนการลงทุนจัดการศึกษาสาขาต่าง ๆ ควรดำเนินการดังนี้

2.1 ระดับสถานศึกษา

2.1.1 ประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบถึงความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาหรือการที่นักศึกษาออกกลางคัน โดยเฉพาะต้นทุนทางอ้อมที่เกิดขึ้นซึ่งมีมูลค่าที่สูงกว่าต้นทุนทางตรงจากการศึกษาต่างกันประมาณร้อยละ 11.98

2.1.2 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาต้องติดตามดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยการเยี่ยมบ้านนักศึกษาเพื่อรับทราบปัญหาและร่วมแก้ปัญหากับผู้ปกครอง

2.1.3 บทบาทของอาจารย์แนะแนว ให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยการแนะแนวเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.2 นโยบายระดับกรม กระทรวง

2.2.1 การรับนักศึกษาเข้าเรียนควรมีการทดสอบความถนัดควบคู่กับความสมัครใจ

2.2.2 ควรมีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินกู้ยืมจากกองทุนเพื่อการศึกษาเพื่อลดความสูญเสียจากผู้ที่กู้ยืมเงินพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาหรือออกกลางคัน

2.2.3 จัดทำสถิติผู้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาหรือการออกกลางคันของนักศึกษา และคำนวณต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ในระดับอื่น ๆ อย่างทั่วถึงตามความเหมาะสมและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษา เช่น ทุก ๆ 5 ปี หรือ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา (2542) ข้อมูลครู-อาจารย์ และนักเรียน-นักศึกษา สถานศึกษา
กลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้ สงขลา ศูนย์นิเทศน์อาชีวศึกษาภาคใต้
_____. (2543) ข้อมูลครู-อาจารย์ และนักเรียน-นักศึกษาสถานศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้
สงขลา ศูนย์นิเทศน์อาชีวศึกษาภาคใต้
_____. (2544) ข้อมูลครู-อาจารย์ และนักเรียน-นักศึกษาสถานศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาภาคใต้
สงขลา ศูนย์นิเทศน์อาชีวศึกษาภาคใต้
- กองแผนงาน (2540) “รายงานการวิจัย การศึกษาค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
มัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา” กรมสามัญ
กระทรวงศึกษาธิการ
- จรัส สุวรรณมาลา 2538 “ การวัดต้นทุนบริการสาธารณะ” กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เทียนฉาย กิระนันท์ (2530) การลงทุนทางการศึกษาในประเทศไทย กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ (2540) “ความสูญเสียจากการลงทุนทางด้านการศึกษาของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่พ้นสภาพระหว่างปีการศึกษา 2536-2539” วารสาร
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ตุลาคม-ธันวาคม): 51-68
- นราทิพย์ ชูดวงศ์ (2540) เศรษฐศาสตร์การจัดการ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ปีฉัตร สุภากุล จิระ บุรีคำ และศุภโชค โกยคุณย์ (2542) “การวิเคราะห์ต้นทุนรวมส่วนบุคคล
ในการลงทุนทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา:กรณีพื้นที่สถานภาพของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยพายัพปีการศึกษา 2537- 2540” รายงานวิจัย ฉบับที่ 158
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
- มัทนา พนานิรามัยและคนอื่นๆ (2543) “บทบาทของอาชีวศึกษาในการพัฒนาอุตสาหกรรมและ
เศรษฐกิจของไทย” สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ (2519) “เศรษฐศาสตร์การคลังว่าด้วยการศึกษา” กรุงเทพมหานคร
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน (บรรณาธิการ) (2542) *พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์* พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) “อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา
ใน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
และคณะเศรษฐศาสตร์” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สมศักดิ์ มีทรัพย์หลาก (2542) “การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
เศรษฐศาสตร์การจัดการ* หน่วยที่ 4 หน้า 154-155 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2546) *แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา*
พ.ศ. 2547-2549 กรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2539) “อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุน
ทางการศึกษา” กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ลาร์จฟอร์แมท

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (2542)

“การสูญเสียทางเศรษฐกิจ: ผลกระทบจากการ ออกกลางคันของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ม.ป.ท.

อัมพร นันทนเสรีวัฒน์ (2539) “การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ปัญหาทางการเงินและ
ความต้องการความช่วยเหลือของผู้ปกครองนักเรียนประถมศึกษาสังกัด
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

อุบล เห็นประเสริฐ (2530) “การวิเคราะห์ผลตอบแทนของสังคมและส่วนบุคคลในการลงทุนใน
การศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา”: ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี
พ.ศ. 2529-2530 วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง เปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามกระทรวง
สาระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 20 มีนาคม 2547 จาก

[http:// www. bb.go.th/](http://www.bb.go.th/) Retrieved March 20, 2004

ธนาคารแห่งประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง สาระสังเขปออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 20 มีนาคม
2547 จาก [http:// www. bot.or.th/](http://www.bot.or.th/)

Mark Blaug , “The Rate of Return to Investment In Education in Thailand”
Bangkok: National in Council , 1971.

Perlman Richard , “The Economics of Education : Conceptual and Problem and Policy
Issues New York : McGraw-Hill book ,1973.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวชุตติมณฑน์ นุ่มดี
วัน เดือน ปีเกิด	25 สิงหาคม 2505
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	ศ.บ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2527
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ต้นทุนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการผันสภาพการเป็นนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีเทคนิคสตูล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับชั้น () ปวช.1 () ปวช.2 () ปวช.3
() ปวส.1 () ปวส.2
3. ประเภทวิชา () ช่างอุตสาหกรรม () พาณิชยกรรม
() คหกรรม (อาหาร-ผ้า) () อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว

ต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับรายจ่ายที่ท่านได้ใช้ไประหว่างที่กำลังศึกษา โปรดกรอกจำนวนเงินที่ท่านใช้ตามความเป็นจริง หรือใกล้เคียงมากที่สุดลงในช่องที่กำหนดให้ข้อใดไม่จ่ายให้ใส่ 0

กรณีผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาระดับชั้น ปวช.1 ตอบข้อ 1-6

กรณีผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาระดับชั้น ปวช.2 ตอบข้อ 1-7

กรณีผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาระดับชั้น ปวช.3 ตอบข้อ 1-6 และข้อที่ 8

กรณีผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาระดับชั้น ปวส.1 ตอบข้อ 1-7

กรณีผู้ตอบแบบสอบถามกำลังศึกษาระดับชั้น ปวส.2 ตอบข้อ 1-7

1. ค่าอาหารประจำวัน (ค่าอาหารและเครื่องดื่ม) เฉลี่ยเดือนละ บาท

2. ค่าพาหนะหรือค่าเดินทางเพื่อการศึกษา เฉลี่ยเดือนละ บาท

3. ค่าที่พักอาศัย (ค่าเช่าบ้านหรือหอพัก) เฉลี่ยเดือนละ บาท

4. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดส่วนตัว เฉลี่ยเดือนละ บาท

5. ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการศึกษา (เช่น ชุดนักศึกษา ชุดพลและชุดลูกเสือ ชุดฝึกงาน รองเท้า กระเป๋าเป็นต้น) เฉลี่ยเทอมละ บาท

6. ค่าอุปกรณ์การเรียน (สมุด หนังสือ เครื่องเขียน ฯลฯ) เฉลี่ยเทอมละ บาท

7. ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2545) ท่านมีค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าอาหาร ที่พัก ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เฉลี่ยเดือนละ บาท

8. ในช่วง 2 ปี การศึกษาที่ผ่านมา ท่านมีค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าอาหาร ที่พัก ค่าพาหนะ

และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ของปีการศึกษา 2545 เฉลี่ยเดือนละ บาท

ปีการศึกษา 2544 เฉลี่ยเดือนละ บาท

ข้อมูลของวิทยาลัยเทคนิคสตูล

ข้อมูลของวิทยาลัยเทคนิคสตูลในที่นี่ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งข้อมูลทั่วไป (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2545 กระทรวงศึกษาธิการ : 2545) ส่วนที่สองข้อมูลเกี่ยวกับการผันสภาพการเป็นนักศึกษา (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 พ.ศ. 2545)

1. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล เป็นสถานศึกษาหนึ่งในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ปัจจุบันทำการเปิดสอน 2ระดับ คือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยรับผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อ ใช้เวลาเรียน 3 ปี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรับผู้ที่จบการศึกษาระดับ ปวช. หรือรับผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญดังนี้

1.1 ข้อมูลหลักสูตร จำแนกได้ 2 ระดับ คือ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

1.1.1 หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปัจจุบันใช้หลักสูตรปี พุทธศักราช 2545 โดยมีหลักการการจัดการศึกษาดังนี้

เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกและเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนเปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงความต้องการและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

โครงสร้างหลักสูตรได้กำหนดระยะเวลาในการเรียนไว้ 3 ปี มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ทำการเปิดสอน จำนวน 4 ประเภทวิชา รวม 14 สาขางาน ดังนี้

- 1) *ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม* จำนวน 8 สาขางาน ประกอบด้วย สาขางานก่อสร้าง สาขางานสำรวจ สาขางานเครื่องมือกล สาขางานเชื่อมโลหะ สาขางานยานยนต์ สาขางานเครื่องกลเรือ สาขางานไฟฟ้ากำลัง และ สาขางานอิเล็กทรอนิกส์
- 2) *ประเภทวิชาพาณิชยกรรม* จำนวน 3 สาขางาน ประกอบด้วย สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย และสาขางานการเลขานุการ
- 3) *ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว* จำนวน 1 สาขางาน คือ สาขาการท่องเที่ยว
- 4) *ประเภทวิชาคหกรรม* จำนวน 2 สาขางาน ประกอบด้วย สาขางานตัดเย็บเสื้อผ้า และสาขางานธุรกิจอาหาร

1.1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปัจจุบันใช้หลักสูตรปี พุทธศักราช 2546 โดยมีหลักการจัดการศึกษาดังนี้

เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถเป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้

โครงสร้างหลักสูตรได้กำหนดระยะเวลาในการเรียนไว้ 2 ปี สำหรับผู้สำเร็จระดับ ปวช. หรือเทียบเท่า สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า กำหนดเวลาเรียนไว้ 3 ปี และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน 100 หน่วยกิต ปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ทำการเปิดสอน 2 ประเภทวิชา ดังนี้

- 1) *ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม* จำนวน 5 สาขางาน ประกอบด้วย สาขางานเทคนิคการก่อสร้าง สาขางานเทคนิคยานยนต์ สาขางานเทคนิควิศวกรรมงานเชื่อม สาขางานการติดตั้งและควบคุม สาขางานเทคนิคระบบสื่อสาร
- 2) *ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ* จำนวน 3 สาขางาน ประกอบด้วย สาขางานการบัญชี สาขางานการตลาด และสาขางานการเลขานุการ

1.2 ข้อมูลนักศึกษา จำนวนนักศึกษา ณ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 (ตารางที่ ผ-1)
และ จำนวนพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา (ตารางที่ ผ-2)

ตารางที่ ผ-1 จำนวนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสตูล ปีการศึกษา 2546 (หน่วย : คน)

สาขาวิชา	ระดับชั้น					รวม
	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	ปวส.1	ปวส.2	
ช่างอุตสาหกรรม	483	343	330	199	209	1,564
พาณิชยกรรม	175	145	146	55	51	572
คหกรรม	30	25	30	-	-	85
อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว	21	21	29	-	-	71
รวม	709	534	535	254	260	2,292

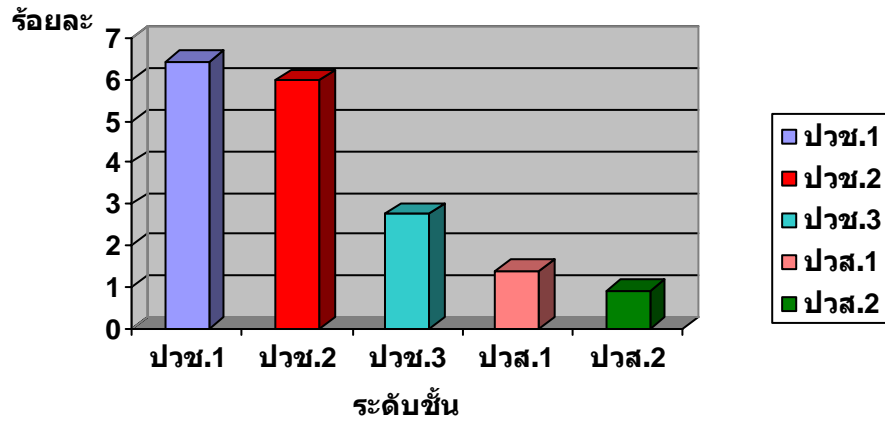
ที่มา: งานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล สํารวจ ณ วันที่ 22 ตุลาคม 2546

ตารางที่ ผ-2 จำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ปีการศึกษา 2546 (หน่วย : คน)

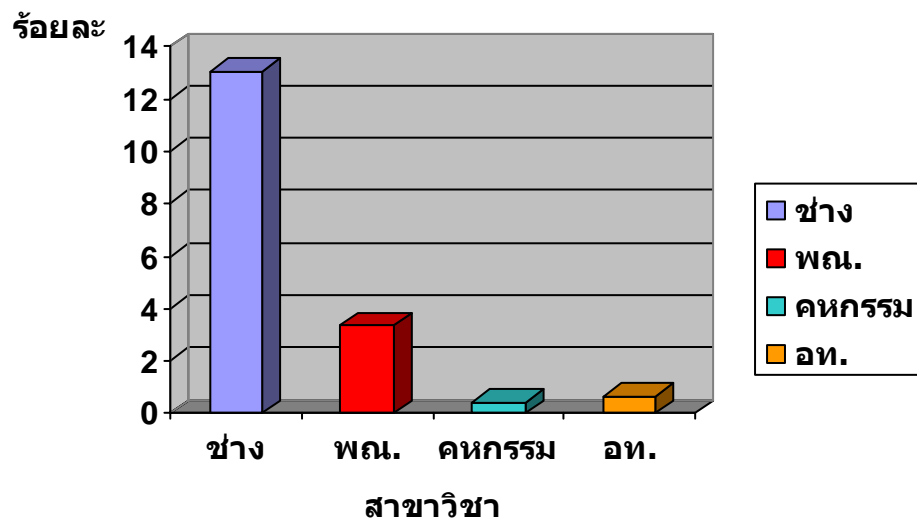
ระดับชั้น	สาขาวิชา					รวม	ร้อยละ
	ช่าง อุตสาหกรรม	พาณิชยกรรม	คหกรรม	อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว			
ปวช.1	118	36	4	7	165	6.43	
ปวช.2	113	28	6	6	153	5.96	
ปวช.3	53	13	1	4	71	2.76	
ปวส.1	28	8	-	-	36	1.40	
ปวส.2	23	1	-	-	24	0.93	
รวม	335	86	11	17	449		
ร้อยละ	13.06	3.35	0.42	0.66		17.51	

ที่มา: งานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล สํารวจ ณ 1 มีนาคม 2547

ภาพที่ ผ-1 แสดงร้อยละของจำนวนผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจำแนกตามระดับชั้น

ภาพที่ ผ-2 แสดงร้อยละของจำนวนผู้ที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

1.3 ข้อมูลบุคลากร อัตรากำลังของวิทยาลัยเทคนิคสตูลมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 158 คน ดังนี้

ข้าราชการครู	87	คน
ข้าราชการพลเรือน	2	คน
ลูกจ้างประจำ	17	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	26	คน
ครูจ้างสอน	26	คน
รวม	158	คน

1.4 ข้อมูลงบประมาณ

ปีงบประมาณ 2546 สรุปรายจ่ายจริงที่เกิดจากการดำเนินงานจำนวน 38,847,454.25 บาท ปีงบประมาณ 2547 ประมาณการรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2547 จำนวน 47,621,660 บาท

รายละเอียดการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2546

รายได้จากการดำเนินงาน

รายได้จากเงินงบประมาณ	39,892,652.59
รายได้จากเงินนอกงบประมาณ-เงินบำรุงการศึกษา	33,670.00
รวม	39,926,322.59

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	21,789,930.49
ค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญ	2,410,152.24
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	11,592,025.86
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	67,500.00
ค่าใช้จ่ายงบกลาง	1,771,929.80
ค่าเสื่อมราคา-อาคาร	914,647.50
ค่าเสื่อมราคา-ครุภัณฑ์	301,268.36

รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน **38,847,454.25**

รายได้สูงกว่ารายจ่าย **1,078,868.00**

ปีงบประมาณ 2547 ประมาณการรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2547 (ดังตารางที่ ผ-3)

ตารางที่ ผ-3 จำนวนเงินจัดสรร ประจำปีงบประมาณ 2547

ประเภทรายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
1. งบบุคลากร	22,131,240
2. งบดำเนินการ	12,604,920
3. งบลงทุน	12,691,000
4. งบอุดหนุน	194,500
รวม	47,621,660

ที่มา : งานวางแผนและงบประมาณ วิทยาลัยเทคนิคสตูล

1.5 ข้อมูลอาคารสำนักงาน อาคารเรียน โรงฝึกงาน และครุภัณฑ์อุปกรณ์

จากการรายงานข้อมูล อาคารสำนักงาน อาคารเรียน และ โรงฝึกงาน ชื่อวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล ณ 30 กันยายน 2546 มูลค่าหลังจากหักค่าเสื่อมราคา เท่ากับ 56,148,095.84 บาท ส่วนมูลค่าของครุภัณฑ์พร้อมอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานและใช้ในการเรียนการสอนมูลค่าหลังจากหักค่าเสื่อม เท่ากับ 3,974,778.45 บาท รวมมูลค่าทั้งสิ้น 60,122,874.29 บาท

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพการเป็นนักศึกษา

การพัฒนาการเป็นนักศึกษา เกิดขึ้นในกรณีต่อไปนี้

2.1 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1.1 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนรายวิชาครบ 2 ภาคเรียนหรือไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต ให้สถานศึกษาพิจารณาว่าควรให้เรียนต่อไปหรือให้พัฒนาสภาพนักศึกษา

2.1.2 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.75 เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนรายวิชาครบ 4 ภาคเรียนหรือไม่น้อยกว่า 75 หน่วยกิต ให้สถานศึกษาพิจารณาว่าควรให้เรียนต่อไปหรือให้พัฒนาสภาพนักศึกษา

2.1.3 ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.90 เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนรายวิชาครบ 6 ภาคเรียนหรือไม่น้อยกว่า 100 หน่วยกิต ให้สถานศึกษาพิจารณาว่าควรให้เรียนต่อไปหรือให้พัฒนาสภาพนักศึกษา

2.2 ลากออก

2.3 ถึงแก่กรรม

2.4 ขาดเรียนหรือขาดฝึกอาชีพติดต่อกันเกิน 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

2.5 ต้องโทษคดีอาญาคดีถึงที่สุด

รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้

(ก) สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 1 ประกอบด้วยจังหวัด นราธิวาส ยะลา และปัตตานี จำนวน 15 สถานศึกษา ดังนี้

จังหวัดนราธิวาส จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส วิทยาลัยการอาชีพตากใบ และวิทยาลัยการอาชีพสุไหงโกลลก

จังหวัดยะลา จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคยะลา วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา วิทยาลัยสารพัดช่างยะลา วิทยาลัยการอาชีพเบตง วิทยาลัยการอาชีพรามัน

จังหวัดปัตตานี จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี

(ข) สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ประกอบด้วย จังหวัดสตูล พัทลุง สงขลา จำนวน 18 สถานศึกษา ดังนี้

จังหวัดสตูล จำนวน 3 สถานศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคสตูล วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีสตูล วิทยาลัยการอาชีพละงู

จังหวัดพัทลุง จำนวน 6 สถานศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง วิทยาลัยเทคนิคพัทลุงแห่งที่ 2 วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีพัทลุง วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง วิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน

จังหวัดสงขลา จำนวน 9 สถานศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ วิทยาลัยเทคนิคจะนะ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีสงขลา วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา วิทยาลัยการอาชีพหลวงประธานราษฎรนิกร วิทยาลัยการอาชีพนาทวี วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าพะโคะ

(ค) สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 ประกอบด้วย จังหวัดระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี จำนวน 16 สถานศึกษา

จังหวัดระนอง จำนวน 3 สถานศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคระนอง วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีระนอง วิทยาลัยการอาชีพกระบุรี

จังหวัดชุมพร จำนวน 6 สถานศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคชุมพร วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีชุมพร วิทยาลัยประมงชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ วิทยาลัยสารพัดช่างชุมพร วิทยาลัยการอาชีพหลังสวน วิทยาลัยการอาชีพท่าแซะ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 7 สถานศึกษา ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานีแห่งที่ 2 วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยสารพัดช่างสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยการอาชีพไชยา วิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ

(ง) สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 4 ประกอบด้วย จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง จำนวน 18สถานศึกษา

จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 11 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช วิทยาลัยเทคนิคสิชล วิทยาลัยเทคนิคทุ่งสง วิทยาลัยเทคนิคการต่อเรือนครศรีธรรมราช วิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีนครศรีธรรมราช วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช วิทยาลัยการอาชีพหัวไทร วิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี

จังหวัดตรัง จำนวน 7 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคตรัง วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีตรัง วิทยาลัยสารพัดช่างตรัง วิทยาลัยการอาชีพตรัง วิทยาลัยการอาชีพห้วยยอด วิทยาลัยการอาชีพปะเหลียน วิทยาลัยการอาชีพกันตัง

(จ) สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 5 ประกอบด้วย จังหวัด กระบี่ พังงา ภูเก็ต จำนวน 13 สถานศึกษา

จังหวัดกระบี่ จำนวน 5 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีกระบี่ วิทยาลัยสารพัดช่างกระบี่ วิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก วิทยาลัยการอาชีพคลองท่อม

จังหวัดพังงา จำนวน 4 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคพังงา วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีพังงา วิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง วิทยาลัยการอาชีพตะกั่วป่า

จังหวัดภูเก็ต จำนวน 4 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคกลาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต

การคำนวณค่าเสื่อมราคา

การคำนวณค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินใช้วิธีเส้นตรง ตามอัตราร้อยละและอายุการใช้งานดังนี้
ตารางที่ ผ-4 แสดงอัตราค่าเสื่อมและอายุการใช้งานของครุภัณฑ์

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน อย่างต่ำ (ปี)	อัตราค่าเสื่อมราคา อย่างสูง/ปี ร้อยละ
1. อาคาร	15	6.5
2. อาคารชั่วคราว/โรงเรือน	8	12.5
3. สิ่งก่อสร้าง		
3.1 ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็น ส่วนประกอบหลัก	15	6.5
3.2 ใช้ไม้หรือวัสดุอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	5	20
4. ครุภัณฑ์สำนักงาน	8	12.5
5. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	20
6. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (ยกเว้นเครื่องกำเนิด ไฟฟ้าให้มีอายุการใช้งาน 15-20 ปี)	5	20
7. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	20
8. ครุภัณฑ์การเกษตร		
8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
8.2 เครื่องจักรกล	5	20
9. ครุภัณฑ์โรงงาน		
9.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
9.2 เครื่องจักรกล	5	20
10. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง		
10.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
10.2 เครื่องจักรกล	5	20
11. ครุภัณฑ์สำรวจ	8	12.5
12. ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	5	20
13. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3	33

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน อย่างต่ำ (ปี)	อัตราค่าเสื่อมราคา อย่างสูง/ปี ร้อยละ
14. ครุภัณฑ์การศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม		
14.1 สาขาช่างเทคนิคพื้นฐาน ช่างกลโรงงาน และเทคนิคการผลิต		
14.1.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.1.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.1.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50
14.2 สาขาวิชาช่างก่อสร้าง โยธาสำรวจ และ สถาปัตยกรรม		
14.2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.2.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.2.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50
14.3 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์		
14.3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.3.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.3.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50
14.4 สาขาวิชาช่างยนต์และเทคนิคยานยนต์		
14.4.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.4.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.4.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50
14.5 สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง		
14.5.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.5.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.5.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน อย่างต่ำ (ปี)	อัตราค่าเสื่อมราคา อย่างสูง/ปี ร้อยละ
14.6 สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะและเทคนิคโลหะ		
14.6.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.6.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.6.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50
14.7 ห้องปฏิบัติการกลาง		
14.7.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.7.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.7.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50
14.8 สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์		
14.8.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	2	50
14.8.2 เครื่องจักรกล	5	20
14.8.3 ชุดฝึกและชุดทดลอง	2	50

หมายเหตุ สำหรับครุภัณฑ์การศึกษา สาขาพาณิชยกรรม ศิลปกรรม คหกรรม และคหกรรม ให้ใช้เกณฑ์อายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาตามประเภททรัพย์สิน ข้อ 1-3

**อัตราการจัดเก็บเงินบำรุงการศึกษาและ อื่นๆ
ของวิทยาลัยเทคนิคสตูล จังหวัดสตูล
ประจำปีการศึกษา 2546**

1. ค่าขึ้นทะเบียนนักศึกษาใหม่	50 บาท
2. ค่าบำรุงสุขภาพ/ห้องพยาบาล	50 บาท
3. ค่าบำรุงห้องสมุดภาคเรียนละ	50 บาท
4. ค่าคู่มือนักศึกษา	30 บาท
5. ค่าบัตรประจำตัวนักศึกษา	15 บาท
6. ค่ากิจกรรมปีละ	100 บาท
7. ค่าลงทะเบียนเรียน หน่วยกิตละ	50 บาท
8. ค่าเบี้ยประกันชีวิตปีละ	150 บาท
9. ค่าใช้บริการห้องอินเทอร์เน็ตปีละ	700 บาท

หมายเหตุ สำหรับนักศึกษาเก่ารหัส 44 และ รหัส 45 ค่าบำรุงห้องสมุดและค่าบำรุงสุขภาพ
ภาคเรียน ละ 20 บาท